

4346 19.099

MAGYAR L

3 lei

Taxa postală plătită în sumă
aprobării Dir. Gen. PTT No

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók Köre
HUNGARIA
VII., Erzsébet-körút 9—11.
BUDAPEST

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 224 (1666) szám * Szerda, 1937 november 3

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Tatarescu miniszterelnök beszéde a négyéves liberális kormányzásról

Bejelentette, hogy rövidesen időszerűvé válik a kormány-
változás

Bucuresti. Saját tud. Tatarescu miniszterelnök hétfőn visszaérkezett törökországi utjáról. Az állomáson Inculet helyettes miniszterelnök várta, aki röviden beszámolt a miniszterelnöknek a távolléte alatt történt eseményekről. Tatarescu délután 5 órakor a liberális párt klubhelyiségébe ment, ahol a párt végrehajtó bizottsága tartotta ülését. Az ülést Dinu Bratianu pártelnök nyitotta meg rövid beszéddel és utána Tatarescu emelkedett szólásra, hogy elmondja a liberális párt négyéves kormányzása fölötti bucsubeszédét.

Beszéde elején a liberális kormányzás gazdasági eredményére tért ki és megállapította, hogy kormányának gazdasági téren sikerült jelentős eredményeket elérnie. Majd számadatokkal igyekezett bebizonyítani, hogy a liberális kormányzat rendet teremtett az ország pénzügyeiben és helyreállította a költségvetési egyensúlyt. A liberális kormányzat sikerének mondta azt is, hogy a gazdasági élet fellendülést mutat és sikerült a külkereskedelmi mérlegben kilencmilliárd felesleget kimutatni. Ezután arról beszélt a miniszterelnök, hogy a liberális kormányzat megszüntette a munkanélküliséget és a román elem érvényesülését hathatósan elősegítette. Erdemnek tudja be az új közigazgatási törvény megteremtését és azt az iskolapolitikát, melynek célja mennél több állami iskola megteremtése volt.

Ezzel a politikával sikerült négyezer elemi iskolát felépíteni, 679 görögkeleti, 33 görög katolikus paróchiát felállítani, melyek közül negyvenet a Székelyföld kapott és 18 ezer tanítót állásba helyezni.

Igazságügyi téren a büntető törvények egységesítését és a polgári perrendtartást, valamint a kereskedelmi törvénykönyv átalakítását mutatja ki eredményül.

KÜLPOLITIKAI ÉS NEMZETVEDELMI TEVÉKENYSÉG.

Ezután kormánya külpolitikai eredményeinek igazolására tért át Tatarescu. Leszögezte, hogy ennek a politikának állandó vezérfonala a béke biztosítása és a határok megvédése volt. Ezért erősítette meg a kormány az ország szövetségeit és barátságos kapcsolatát és a legjobb viszonyt tartotta fenn kivétel nélkül minden állammal.

— A kisanant keretében való együttműködés — mondotta — termékeny volt népeink sorsát illetően, ugyanezt lehet mondani a Balkán-szövetségről is. Lengyelországgal való szövetségünk, amelynek alapja továbbra is a biztonsági szerződés marad, automatikusan meghosszabbodik. Szövetségi rendszerünk Franciaországgal való barátságunkra támaszkodik, amely az 1926-ban kötött román—francia barátsági szerződésben jutott kifejezésre és amelyet a mi kormányunk 10 évre meghosszabbított. Amint Franciaországhoz, ugyanugy

Nagybritanniához is közel érezzük magunkat abban a vágyban, hogy a Népszövetség céljait szolgáljuk. Ez a népszövetségi politika volt alapja külpolitikánknak és ennek állhatatos képviselője volt Románia népszövetségi küldöttsége. A spanyol polgárháborút illetően Románia csatlakozott a benemavakozási egyezményhez. Örömmünkre szolgál, hogy megajvitották Romániának a szoviethez való viszonyát, amely baráti és jószomszédi irányban fejlődik. Németországgal való kapcsolataink közös gazdasági érdekekre támaszkodó barátságon alapulnak.

Olaszországgal való viszonyunk olyan gazdasági és pénzügyi egyezményekben összponto-

Tatarescu ezekkel a szavakkal fejezte be beszédét:

— Közeledik az alkotmány megszafta parlamentari ülésszak vége. Ebből az alkalomból az általános politikai helyzet újból a mérlegre kerül.

A korona fog dönteni ebben az állami életben egészségesnek tekinthető változásban.

Bármilyen is lesz a jövő, a mi feladatunk az, hogy öröködjünk. Bizonyára jönni fog egy nap, amikor a kormány küldetése megszűnik, de nem lesz olyan nap, amelyben megszűnne a mi pártunk küldetése. Be fogjuk tölteni a mi történelmi küldetésünket. Kormányon a konszolidációt, az ellenzéken az örökösödést. Mi vagyunk az egyetlen politikai tartalék, amely bármikor meg tud felelni az összes belpolitikai és külpolitikai problémáknak.

— Elválásunk előtt még egy nagy kötelességet kell leróni. Ha be tudtuk teljesíteni a

sult, amelyek alkalmasak arra, hogy kiszélesítsük azt a közeledést, amelyet oly régen őrajt a két nép lelke. Ez a világos és nem habosó külpolitika, amely az ország érdekeiből táplálkozott, csak emelte külföldön az ország jó nevét.

A kormányzás eredményének ismertetésénél végül is Tatarescu a kormány nemzetvédelmi tevékenységét ismertette, kifejtve, hogy

harminc hadiszergyár fogja termelni a hadsereg szükségleteit. A szükséges nyersanyagokat az országban fogják előállítani és így Románia nem lesz a külföld adófizetője.

Különös figyelmet szentelt a kormány a repülőszolgálatnak, amelynek 1933 évi 419 milliós költségvetését felemelte egymilliárd kétszáz negyvenegy millióra.

Megállapította még azt is a miniszterelnök, hogy a négyesztendős uralom alatt olyan rend és fegyelem volt az országban, amely példaként állhat a többi ország előtt is. Szerinte a rendkívüli intézkedések négy éven át csak arra szolgáltak, hogy figyelmeztessék a rendbontókat a súlyos következményekre.

A kormányzat vége felé közeledik

művet, amelyről ma beszámoltam, az elsősorban az állandó bizalomnak köszönhető, amelylyel az uralkodó kormányunkat megtisztelte. Ez a bizalom volt az állandó forrás, amelyből a kormány erejét merítette, ténykedései és elhatározásai számára. A királyi kezdeményezés minden téren e konszolidáló kormányzás legfőbb buzdítója volt. Királyi példa nyitotta meg megannyiszor a mi útunkat és a királyi felhívások kiindulási pontot képeztek megannyi megvalósítás számára, amelyek ömlöttek szét az országban. Lelkünk mélyéből kiáltunk: Hála és dicsőség a királynak!

Ugyanezt a beszédet Tatarescu hétfőn este 10 órakor az egész ország számára a rádióban is megismételte.

Bucuresti. Saját tud. A kormány tagjai kedd délután minisztertanácsra gyűlnek össze a miniszterelnökségen. Ezen a minisztertanácson előreláthatólag döntő fontosságú határozatot hoznak a küszöbönálló kormányválságra vonatkozólag.

A sansebestiani légi támadás miatt az angol kormány tiltakozott a spanyol nemzeti hatóságoknál

Eden nyilatkozatai az alsóházban a nyoni egyezmény kihatásáról. — Kifogásolta, hogy O aszország a német garmati igények kielégítésébe be eszóott

Londonból jelentik: Az alsóházban Attlee őrnagy, a munkáspárt vezére kérdést intézett a kormányhoz a „Jeanweems” nevű angol hajó bombázása ügyében.

Eden elmondotta, hogy október 30-án a San Sebastian fok közelében egy repülőgép támadást intézett a hajó ellen, amelyen a benemavakozási bizottságnak egyik megfigyelő tagja

is tartózkodott. A megfigyelő és a hajó személyzete partra jutott és senkinek sem esett baja. Utasítására a hendayei angol nagykövetség erélyes tiltakozást jelentett be a spanyol nemzeti hatóságoknál. Ezek azonnal tüzetes vizsgálatot indítottak. Hozzátette Eden, hogy érintkezésbe lépett a francia kormánnyal és együtt vitatják meg, milyen intézkedést lehetne tenni

azoknak a rendszabályoknak a megerősítésére, amelyek a nyoni egyezmény értelmében légi támadások esetére hatályban vannak. Eden ezután feleltette, hogy

a nyoni egyezmény óta a spanyol köztársaság egyre több külföldi segítséget kap. A Szovjet exportjában a spanyol köztársaság már harmadik helyen szerepel a felvevő piacok sorában. Majd hozzátette, hogy ez ugyan nem volt célja a nyoni egyezménynek, de mindenesetre annak kihatásaként állott elő.

Eden válaszolt ezután a trónbeszéd külpolitikai megállapításai felett elhangzott felhívásokra. Kitért az összes politikai kérdé-

sekre és hangoztatta, hogy a helyzetet igen súlyosnak tartja. Szólt Németországnak az afrikai gyarmatok visszaszerzésére irányuló követeléséről is, de érdemben nem taglalta a kérdést, hanem azt fejtegette, hogy Olaszországnak van-e joga — mint azt Mussolini legutóbb tette, — a német követelések mellett sikraszállani. Szerinte Olaszországnak jogában áll támogatni Németország igényeit, de ezen túlmenően leggyakorlatilag mást nem tehet. Nem engedhetjük meg — mondotta, — hogy valamelyik kormány a közös áldozathoz való hozzájárulásra szólítson fel bennünket, amikor semmi sem bizonyítja, hogy az illető kormány hajlandó-e résztvenni a hozzájárulásban.

A francia radikális szocialista párt a Népfront további fenntartásáról határozott

A párt jobbszárnya a Népfronttal való szakítást kívánja

Párizsból jelentik: A radikális szocialista párt lillei országos gyűlése befejeződött. A pártgyűlés nagy belső küzdelmek után kimondta, hogy hű marad a népfronthoz, mert a jobboldal irányában való eltolódással nem lehetséges kellő parlamenti együttműködést létrehozni. A párthatározat helyeselte a francia hadseregfejlesztést és a védelmi rendszer megerősítését. A spanyol kérdésben kifejezte a benemavatók politikai sikere iránti reményét. Ellenzését fejezte ki azzal az igénnyel szemben, hogy a gyarmati megbízásokat új elosztás alá vegyék. A pártgyűlésből

felhívást is intéznek a többi baloldali párthoz, hogy a népfront programja megvalósítására együttműködésben maradjanak.

A határozat ilyen értelmű megnevezetala különösen *Chauteemps* erős közbelépésére vezethető vissza. A párt jobbszárnya ugyanis, *Vilhaudnak* a párt volt főtitkárának vezetése alatt egész nyíltan fölvetette azt a kívánalmat,

hogy szakítsanak a Népfronttal. A jobbszárny a parlament mérsékelt pártjaival együtt egy köztársasági koncentrációt akar létesíteni, melynek *Chauteemps* lenne a vezere. Ezzel szemben maga

Chauteemps fejtette ki, hogy ilyen új koncentráció csak házfelosztással és új választásokkal hozható létre.

A párt balszárnya a spanyol ügyekbe való azonnali beavatkozást követelte. Ezzel szemben is a kormány eddigi semleges politikájára mellett sikerült a párthatározatot kimondatni.

A párt belső küzdelmei a hozott határozat után is előreláthatólag tovább fognak folyni. A jobbszárny a határozatot csak ideiglenes elintézésnek tekinti. A jobbszárnybeliek arra utalnak, hogy a legutóbbi választásokon is a radikálisok csak 169 esetben kaptak támogatást a népfront többi pártjai részéről, ezzel szemben 454 eset volt olyan, mikor a radikálisoknak szocialisták és kommunisták voltak az ellenfelei.

Gyávaság

Iria: Willant Rezső

A szoba fülledt csendjében ketten ültek az asztal mellett és hallgattak.

— Te Olivér! — mondta sokára öreg Beretvás Kázmér a fiának —, te a világ leghaszontalanabb embere vagy. Itt ülsz a nyakamon, harmincéves fejjel lesed a sült galambot, zsebemben a mérnöki diplomával város nyugodtan, míg fejem alól kihúzzák az utolsó vankost... — Mért nem mész már valamerre? — Mire vársz? Nagyon jól tudod, hogy manapság kártyából, udvariasságból és gavallériából nem lehet megélni! — Dolgozni kell, fiam, dolgozni és útni a vasat, míg erőd van és fiatal vagy... — Mért nem nézel valami állás-után?

Beretvás Olivér szétnyomkodta cigarettáját a hamutartó szélén:

— Hol nézzek állás után? — Mondd, hogy hol? — Azt hiszed, ha holnap felmegyek Pestre, engem ott tárt karokkal várnak és rám licitálna, hogy nini, megjött az Olivér Gölöncsér-pusztáról, ki ad többet érte?... Mi vagyok én? — Zseni? Csodatévő fakir, aki meg tudom változtatni a világ rendjét, s ha beülök a gyár vagy vállalat mérnöki stábjába, két hét alatt meggazdagodik a munkaadóm?... Protekció nélkül még segédmérnök állást sem kapnék. — Hová, kihez menjek?

— Csodállak, fiam, hogy ennyire lebecsülsz magad! — Azt hittem, különb legény vagy a talpadon! — Más itt a hiba! — Lusta vagy és nem akarsz dolgozni, rám támaszkodsz most is, amikor tudod, hogy mindennek vége... Szégyeld magad!...

— Hát jó! — robbant ki a nagy elhatározás Olivérből. — Holnap utazom Pestre!...

Igy történt, hogy Beretvás Olivér szép tavaszi reggelen, mikor már madarak csicseregtek a lombosodó gallyakon és selymes búzatáblákat ringatott a szél, — zsebében a méltóságos Andai Ernő bankdirektor és gyártulajdonoshoz címzett ajánló sorokkal és kezében a megtömött úti-

börönddel, fellepett a bricska hagsójára.

— Két dolgot ajánlhatok figyelmedbe — mondta bucsuzásképpen öreg Beretvás a fiának — kerüld a nőket és vedd le magadról az uraság köntösét. Tonkrementünk, dolgoznod kell, hogy ember legyen belőled!...

Melegen kezét szorították és a kopott bricska nyikorogva kigördült az udvarról.

A város zaja, csillogása és multra emlékeztető rohanása egy pillanatra elkábította Beretvás Olivért. Az ismerős házak, szobrok és terek mintha életre keltek volna, integettek feléje és a régi barátok megölelgették meleg szeretettel.

— Mit csinálsz Pesten, Olivér, öreg cimborá? — kérdezték tőle csodálkozva — és ő büszkén, felemelt fejjel szórta a választ:

— Változott a világ gyerekek! — dolgozni fogok! — Komoly, alapos munka vár réám, már holnap!...

— Hol a lakásod?... Együtt vacsorázhatnánk, — mondták a barátok és Olivér úgy gondolta, ebben az ötletben nincs semmi kivételnivaló. A mai nap még szabad, azután jön a munka. Holnap már új élet kezdődik.

És meghívta barátait vacsorára.

Az előkelő szálloda éttermében szikrázó csillárok opálos fényében ülnek az asztal mellett.

— Ez volna a rendező állapot, — így kellene élni — mondta Olivér és parázsló szemekkel körülnézett a teremben. — De hát sajnos? — holnap vége. Jön a hónapos szoba, a nyolcvanfilléres menü és olcsó cigaretta.

— Szamárság! — mondták a többiek. — Ha állásod lesz, rendszeren élhetsz belőle.

Idősebb úr ült mellettük, selyemruhás, fiatal hölgy társaságában. Vacsoráztak. Olivér társameredt szemekkel nézte a lány hamvas, üde arcát és ebben a pillanatban úgy érezte, hogy barátai igazat mondtak. Ilyen célokért és ilyen ígéretkért érdemes élni és dolgozni.

Összekoccintották poharaikat. Szemben ült a lánnval és nézte. Az idős úr szivarra gyujtott. A lány valamit mondott és

A horvát parasztpárt harca a csendőrséggel

Egy nem engedélyezett népgyűlés miatt, a falusiak összetűöztek a karhatalommal

Zágrábból jelentik: Hétfőn délután a csendőrség és a horvát parasztpárt tagjai között Zárauvaron véres összetűzés volt. *Vrecstis* Stevo földműves szombaton megjelent a főszolgabíró hivatalban és felkérte a főszolgabíró, hogy a hétfő délutánra tervbevelt horvát remzeti parasztpárti gyűlést engedélyezze. A főszolgabíró formai hibákra hivatkozva nem adta meg az engedélyt. Közben a faluba érkezett *Mesarov* képviselő, aki kijelentette, hogy a gyűlést minden körülmények között meg fogják tartani és az erőszaknak sem engednek. Ennek megfelelően néhány száz paraszt gyűlt össze a főtéren, hogy a gyűlést megtarassák. A főszolgabíró jelentése szerint a gyűlésen résztvevők valamennyien fegyverrel voltak ellátva. A gyűlés megkezdése után a főszolgabíró felszólította a csendőröket, hogy oszlassák szét a tömeget. Egy csendőrijárőr meg is jelent a helyszínen és felszólította *Mesarovot*, hogy miután a gyűlés megtartására nincs engedélye, ne folytassa beszédét, hanem térjen haza híveivel együtt. A képviselő nem volt hajlandó eleget tenni a felszólításnak, mire a járőr parancsnoka erősebben lépett fel, a törvény betartását követelve.

— *En vagyok a törvény!* — kiáltott *Mesarov*, majd előrántotta revolverét és a csendőrök felé lött. Példáját többen követték s a lövöldözést a csendőrök is viszonyozták. Néhány pillanat alatt óriási lövöldözés támadt. A tömeg a csendőröket a falu végéig szorította vissza, ahol azonban a csendőrök megvetették lábukat és végül sikerült a felizgatott tömeget szétkergetni. A főszolgabíró hivatalos jelentése szerint az incidens során három ember meghalt, nyolc súlyosan megsebesült. A könnyebben sebesültek számát egyelőre nem lehet megállapítani, mert azok nem mentek orvoshoz, nehogy megcsússzék az összetűzésben való részvételük. Az est folyamán egy páni felügyelő érkezett a helyszínre, hogy az ügyet kivizsgálja.

csillogó szemében most durcás harag lobogott. Az öreg úr krákogott és felfelé fújta a füstöt.

És akkor történt, hogy a lány hirtelen a szivar felé nyúlt — valami olyasfélét mondhatott: — tudja hogy árt, mégis dohányzik! — és a parázsló szivart dühösen nyomkodni kezdte a hamutartóban. Az öreg úr látható izgalommal, idegesen csapott a lány kezére, aki most elfehéredett arccal előbb a szivarra, azután az öreg úrra nézett, miközben tekintete riadtan megakadt Olivér tekintetében.

Egy másodpercre tartott az egész. Olivérnek agyába csapott a vér, felugrott és súlyos oklét ráeresztette az öreg úr vállára:

— Uram, ön egy gyáva, pimasz fráter... Megütötte a hölgyet!...

A megszólított lassan hátrafordult, tetőtől-talpig végignézett Olivéren, azután feltűnéssel nézve, nyugodt hangon mondta:

— Nézze öcsém, kótródjék innen a fenébe, mert megharagszom! Neveletlen krakéler!...

Olivér elsápadt, valamit mondani akart még, de barátai lefogták és visszaráncigálták az asztalhoz.

— Nem hagyom ennyiben — verte az asztalt dühösen —, majd én megtanítom tisztességre, ha addig élek is!...

Barátai csitították.

— Ugyan, ne okoskodj Olivér. Semmi értelme. Látod már mennek.

Az öreg úr akkor már fizetett, kalapja után nyúlt és maga előtt engedve a lányt, még egyszer végignézett a társaságon és kimentek a terem-ből.

Olivér intett a pincérnek:

— Mondja, fiam, ki volt az a vén majom a hölgyvel?

A pincér bambán mosolygott:

— Ó, kérem, régi vendégeink. Andai kormányfőtanácsos úr és a leánya. Nagyon kedves emberek!...

— Miiiii? Mít mond? — dadogott Olivér rémülten és ebben a pillanatban azt hitte, kiesett a föld a lába alól. Körülötte vad tánca kezdtek a székek, asztalok és forgott vele az egész terem.

— Igen uram... Andai Ernő öméltsága —

Megkezdődtek a községi választások Angliában

A konzervatív párté a legtöbb
nyereség

Londonból jelentik: Hétfőn kezdődtek meg a községi választások Londonban, valamint Anglia és Walles 130 városában. Az eddig beérkezett eredmények azt mutatják, hogy a konzervatívok folytatják két év előtt megkezdett előnyös helyzetüket a munkáspárt és a liberális párt rovására. Eddigi számbeli eredmények a következők: Konzervatív párt: 71 mandátum nyereség, 35 veszteség, tiszta nyereség 36. Liberális párt: 3 nyereség, 31 veszteség, tiszta veszteség 28. Munkáspárt: 57 nyereség, 72 veszteség, tiszta veszteség 15.

Interpelláció a magyar parlamentben a nemzeti Spanyolország elismeréséről

Darányi miniszterelnök tárgyalásai a volt miniszterelnökkel a titkos választójog felől

Budapestről jelentik: Festetics Sándor gróf interpellációt jegyzett be a parlamentbe és abban azt kérdezi a kormánytól és külügyminisztertől, mi az oka annak, hogy a magyar kormány még mindig nem ismerte el hivatalosan Franco-kormányát és hajlandó-e a magyar kormány ezt a mulasztást sürgősen pótolni. Az interpelláció elmondására a Ház szerdai ülésén kerül sor és arra — mint azt a *Virradat* című hetilap írja — Darányi miniszterelnök válaszol.

Budapestről jelentik: A *Hétfői Napló* jelentése szerint a titkos választójog megvalósításának részleteire vonatkozólag Darányi miniszterelnök hétfőn gróf Bethlen Istvánnal, szerdán pedig gróf Károlyi Gyulával tárgyal.

Améltette a pincér és szalvétájával néhány kört írta a levegőbe, gyorsan továbbment.

Olivér leroskadt a székre. Kókadt fejével bosszú ideig, barátai hasztalan kérdezték, nem felelt. A vendégek apránként elfogytak s a cigány közelébb húzódott az asztalhoz. Sokáig bámult maga elé. Egyszer aztán zsebéhez kapott, előráncigálta tárcáját, a bennelevő bankjegyeket odalökte az asztalra.

— Intézzétek el! — mondta halkán és felállt. Kalapját fejébe csapta és kirohant a teremből. Mire a többiek észbekaptak, már rég kilépett a szőlőkapuján is.

Zsebretrúrt kezekkel bandukolt a néptelen utcán. Néha megállt, tanácstalanul körülnézett, aztán lehajtott fővel, lassan tovább ment celtalanul.

A hídra ért. Fáradtan dönt a korláthoz és előrebukott testtel nézte az ezüstösen hömpölygő vizet. Háta mögött autók suhantak némán s végig a két parton villanylámpáik gyöngysora szikrázott az opálos ködben.

— Celtalan az életem — gondolta kábultan. — Most mihez kezdjek holnap? Hova menjek? Elkéstem mindenről...

És amint így mozdulatlanul állt s nézte a vizet, hirtelen közeledő léptekre lett figyelmes. A következő pillanatban valaki megfogta a karját és visszarántotta. Dühösen fordult hátra és torokán akadt a szó.

Andai kormányfőtanácsos és leánya állottak mellette.

— Elment az ezze öcsém! — mondta az öreg úr, aki csak ebben a pillanatban ismerte fel Olivét: — No lám, maga az? Ejnye!

Olivér sápadtan, bambán nézett a lányra, mintha tőle várt volna segítséget. De akkor már az öreg úr karjába karolt és húzta magával:

— No jöjjön, öcsém... Beszéljessünk egy kicsit a gyávaságról...

Lassan nekiindultak a csendes tavaszi esteben. Jobbról az öreg úr, balról a lány karoltak a karjába és Olivér ebben a percben már tudta, hogy a mából átlépett a holnapba... Zsebében nagy biztonsággal simogatta meg az ajánlólevelet.

NEM HIANYOZHAT EGY HÁZTARTASBÓL SEM

ARAGAZ

A japán hadsereg három hadoszlopban átnyomult a Szucsau folyón

Sanghai környékén elfoglalták a vasúti második hidfőt. Csapejéből elmenekült a kínai „halálzászlóalj”

Tokióból jelentik: A Domei-iroda közli, hogy a Sanghaiban és környékén folyó harcokban a japán hadsereg tovább folytatta előhaladását. A csapeji negyedben hősi ellenállásra vállalkozó kínai ötszáz főnyi csapat, az úgynevezett „halálzászlóalj” is abbahagyta az ellenállást és száz halott hátrahagyásával a nemzetközi negyedbe menekült. Ott az angoloknak átadták fegyvereiket. Kínai jelentés szerint a „halálzászlóalj” nem a japánok bombázása elől, hanem *Csang-Kai-Sek* egyenes parancsára vonult vissza. A kínaiak odacsoportosulása miatt a nemzetközi negyed nyugoti része folytonos bombaveszély alatt állott.

Egyébként Shanghai környékén a japánok a vasúti második hidfőt elfoglalták. A Szucsau folyón három hadoszlopban keltek át s ez az előnyös helyzetük Shanghai teljes birtokbavételét akarja biztosítani.

AZ ANGOLOK A VESZÉLY-ZÓNÁBAN

Londonból jelentik: A Reuter jelentése szerint a sanghai angol hatóságok ismét fölhevítették a japán hatóságok figyelmét egy újabb japán-angol incidensre. Japán gránátok ugyanis átütöttek egy barakk tetejét, melyben angol katonák pihentek. Három angol katona megsebesült. Smolett vezérőrnagy a nemzetközi negyed angol katonaságának parancsnoka

kijelentette, hogy az angol hadvezetőségnek nincs szándékában visszahívni az angol őrszolgálatot a veszélyeztetett területről. A helyzet megköveteli, hogy az angolok őrszolgálatát a helyén maradjon. Az előfordult incidenseket jelenleg londoni illetékes körök tanulmányozzák és nincs szükség arra, hogy Sanghaiban újabb lépéseket tegyenek.

AMERIKA CSENDESÓCEANI HÁBORÚRA KÉSZÜL?

Washingtonból jelentik: Egész Amerikában olyan hírek terjedtek el, hogy az amerikai hadsereg főparancsnoksága háborús előkészületeket tesz. A tartalékos tisztek egyrészt a kérdést intézték, hogy hajlandók volnának-e hosszabb időre szolgálatot teljesíteni a hadseregben abban az esetben, ha a helyzet megkívánná. Hír szerint a tengerészeti minisztérium bizalmasan közölte a csendesóceáni hajóhad parancsnokságával, hogy esetleg szükség lesz a gyors elindulásra. Másrészt tudni vélik, hogy az Aleuta szigetek közelében amerikai hadihajók horgonyoznak. Jólértesült körökben mindamellett hangoztatják, hogy a hadügyi és tengerészeti minisztériumnak jogában áll ilyen előkészületeket tenni, anélkül, hogy erre a Fehér Háztól külön utasítást kapott volna.

A japánok széles szakaszon áttörték a Shanghai körüli kínai legfőbb védelmi vonalat

Sanghaiból jelentik: Kedden reggel heves tüzériai előkészület után a japánok széles szakaszon áttörték a kínai hadállásokat a Szucsau folyó mentén. Ezek a hadállások alkották Shanghai körül a kínaiak legerősebb vé-

delmi vonalát. Két kínai hadosztály a védelmi harcban угyszólván teljesen megsemmisült. Külföldi katonai megfigyelőknek az a véleményük, hogy az új japán offenzíva a Shanghai körüli harcok utolsó fejezetét jelenti.

Hármas szerződés a kommunizmus ellen Olaszország új egyezményei Japánnal

Rómából jelentik: Tokiói híradás alapján az olasz lapok azt írják, hogy Japán, Olaszország és Németország között megkegyezés létesült egy kommunistaellenes szerződés tárgyában. A megkegyezésről a sajtó nem ad közvetlen hírt, de a közlést hivatalosan nemcáfolyják. Hír szerint a szerződés már elkészült s a napokban Rómában *Ciano* külügyminiszter, *Ribbentrop* és *Hotta* japán követ már alá is írják. Japán tájékoztatás szerint a szerződés nem tartalmaz katonai rendelkezéseket. A lapok ezenkívül megemlékeznek arról, hogy Japán és Olaszország kereskedelmi szerződést köt.

KEZDŐDIK A KILENCHATALMI KONFERENCIA.

Londonból jelentik: *Eden* angol külügyminiszter *MacDonald* gyarmatügyi miniszter ki-

séretében Brüsszelbe utazott. A kilenchatalmi konferenciára hétfőn az olasz küldöttség is megérkezett.

I. Kr.:

AZ OROSZ TITOK

Egy Oroszországot megjárt mérnök szenzációs tapasztalatai az orosz élet köztudomásúlag, álmaidról és valóságairól. — A legpozitívabb és legérdekesebb könyv, ami eddig a magyar irodalomban a Szovjetről megjelent

Ára 40 lei és 15 lei portó.

Kapható: könyvostályunknál

Pop Valér jelenlétében avatták fel a salontai görög katolikus templomot

Vendégül látta a szentjobbi apát a minisztert

Oradea. Saját tud. Lapunk szombati számában beszámoltunk Pop Valér oradeai fogadtatásáról és arról a beszédéről, amit az iparügyi miniszter városunkban mondott. A miniszter még szombaton kiutazott Salontára, hogy résztvegyen az ottani görög katolikus templom falavetésén. Pop Valér a vasárnapra virradó éjszakát szalonkocsijában töltötte. Reggel 9 órakor jelent meg szalonkocsijának lépcsőjén a miniszter s ekkor már ott várták a tiszteletére összegyűlt notabilitások a pályaudvaron, élükön dr. Joan Picu Bancila megyefőnökkel; részt vett a fogadtatáson

dr. Popvici Valér, Oradea rendőrprefektusa, dr. Fodor Péter polgármester, Pop Iosif szentjobbi apát, Maior György főesperes, Arday Aladár református esperes, dr. Bánáss László salontai plébános, dr. Greavu Aurél főjegyző, Borcea Onisifor polgármester. A katonai hatóságok képviselőin kívül ott láttuk még dr. Bleda László volt polgármestert, dr. Roxin Teodort, a nemzeti párt-párt bihormegyei elnökét, Ciurea Constantiu táblabíró, Nistor Jacob bankigazgatót, dr. Maior Nicolae ügyvédet, Safta Cornel és Pavel Alexandru iskolaigazgatókat és másokat.

Négyesfogatú diszhintón vonult be a miniszter Salontára

Pop Valért és feleségét lelkes óváció fogadta. Greavu Aurél dr. megyei főjegyző lépett a miniszter elé és meleg szavakkal üdvözölte Salontai előkelő vendégeit. Majd Borcea polgármester üdvözölte Salontai nevében a minisztert. Ekkor két bájos fiatal leányka állt a miniszter s neje elé és hatalmas rózsacsokrot nyújtottak át néhány kedves üdvözlő szó kíséretében.

Ezután négyes fogatú hintókba szálltak az előkelő vendégek és míg a miniszter megtekintette a város házat, a fogatú bizottság a város határába hajtatott, hogy fogadják az autón érkező Frentiu Valér görög katolikus püspököt.

A háromkupolás új templom modern román stílusban épült művészi alkotás. Tervezője Kless Mihály építész, míg az ornamentikai munkákat Keresztessy János végezte.

A templomszentelő ünnepi istentiszteletet Frentiu Valér püspök végezte fényes papi segédlettel. Ünnepi mise után a lelkészakban vilásgreggelit szolgáltak fel, majd a miniszter és kísérete a Redout nagytermébe vonult, ahol a város nagyszabású bankettjét rendezték. A szótventerítékes ebédén az első pohárköszöntőt Frentiu Valér püspök mondotta, aki a Királyi Házat és a Dinasztiát élte.

Pop Valér pohárköszöntője

Ezután emelkedett szólásra Pop Valér ipar- és kereskedelmiügyi miniszter, aki egyebek között a következőket mondotta:

— Vas és betonátakat kell építeni a határok mentén s így megerősíteni az ország biztonságát. Csak így tudhatunk védekezni a külső allenségek ellen. De lehetnek vasból, acélból a gátak és sánckok, ez mind nem elegendő, mert az anyagi eszközök, bármily ragyogóak és hatásosak is legyenek, a lélek, vas és beton gátja nélkül semmit sem érnek.

Vendégségben a szentjobbi apátnál

Oradea. Saját tud. Pop Valér kereskedelmi- és iparügyi miniszter oradeai látogatásának legkellemesebb epizódja kétségtelenül a miniszter sanioi kirándulása volt, az a fél nap, amit Pop Iosif, a sanioi apát vendégeként töltött a történelmi multu apátság hajlékában.

Az apátság kastélyának nemes egyszerűséggel berendezett fogadótermében gyülekeznek a meghívott előkelőségek. Dr. Pop Iosif apát hölgyrokonai és családtagjai társaságában fogadja lekötelező szívélvességgel az egymásután érkező vendégeket. Elsőnek érkezik dr. Pop Valér miniszter feleségével, dr. Bancila P. Ion megyefőnök és felesége társaságában. Sorra érkeznek Mihaescu táblai főelnök és felesége, Dumitriu táblai tanácselnök és felesége, Fodor Péter polgármester, Dancea Jacob alpolgármester, Banutiu professzor, a megyei tanács elnöke, dr. Lascu Oktavian megyei tanácsos, Papaudoff Theo. a kereskedelmi és iparkamara elnöke, Bucea főbíró, dr. Hasea főállatorvos, Pop Ioan, a főbíró tikára, Nistea Jacob földbirtokos. Itt van a miniszter környezetében Moldovan kereskedelmi miniszteriumi vezérigazgató és Seracin kabinetfőnök. A házigazda mellett a vendéglátó házat Sára ny. ezredes és felesége, Várady főmérnök, Pop Vasile közjegyző, dr. Chiş Cornel főszolgabíró és Ludwig Emil községi bíró látják el. Ludwig bíró, az apátság bejáratánál felállított diadalkapu alatt, a lakosság lelkesedése közepette néhány meleg szóval köszöntötte a minisztert és környezetét.

Száttáruznak az ebédlő hatalmas szárnyasajtjai és a vendégek elfoglalják helyüket. Az asztalfőn dr. Pop Valér miniszter, Bancila megyefőnök neje és Mihaescu táblai főelnök neje közt foglal helyet, míg a szemközti helyen a miniszter neje Bancila prefektus és dr. Pop Iosif apát

ül. Megkezdődik a tálalás, amelyet az apátság öreg lakója, aki évtizedekig a Tisza grófk házában töltötte be tisztét, irányít.

Késő délutánra járt az idő, amikor az ebéd a vendéglátó házigazda imájával befejeződött. A vendégsereg a dohányzóba, a gazdag könyvtárszobába vonult és élénk beszélgetés alakult ki az egyes csoportokban, majd felkerekedett a vendégsereg s az apátság különböző intézményeit látogatta meg Pop Iosif apát kalauzolásával. Elsőnek a történelmi nevezetességű templom megtekintésére került sor.

A templom megtekintése után a vendégek a sanioi apátság mintagazdaságát tekintették meg és meleg elismeréssel adóztak Pop Iosif apátnak, különösen az állattenyésztés terén elért nagyszerű eredményeihez. Különösen a sertéshizlalda és a tehénészt nyerték meg a vendégsereg tetszését. A mintaiskola megtekintésére került ezután a sor, ahol a kedves nővérek nyújtottak felvilágosítást.

Már alkonyodott, amikor a vendégek elköszöntek a szívélves házigazdától. Felsorakoztak az autók és a vendégek egy kellemesen előtöltött kirándulás kedves emlékeivel hagyták el az apátság területét.

Zürichi zárlat: Párizs 14.60 fél, London 21.48 fél, Newyork 432.15, Brüsszel 73.25, Milánó 22.80, Amszterdam 239.35, Berlin 173.85, Bécs 80.10, Prága 15.15, Varsó 81.90, Belgrád 10, Bucureszt 325.

Tudnivalók a vadászok és fegyverviselési engedéllyelbírók számára

A vadászati törvény rendelkezése értelmében a rendőrség közli az érdekeltekkel, hogy a vadászati engedélyeket (permis de vânatoare) és a fegyverviselési engedélyeket az 1937—38-as költségvetési évben a következő feltételek mellett bocsátják ki:

Vadászati engedélyt csak azoknak adnak, akik igazolni tudják, hogy legkevesebb 1000 hektár vadászterületük van, vagy pedig tagjai valamely törvényesen elismert vadászárságnak. A jog átruházása más személyre csak a megyei felügyelőség tudtával és beleegyezésével történhetik. Azoknak, akik a szükséges feltételeket betöltik, egy kérvényt kell beadni az engedélyért a vármegye főnökséghez. A kérvényt a prefektúrának kell címezni és a személyi adatokon kívül a múlt évi fegyverviselési engedély és vadászati engedély számát, a fegyver kaliberét, márkáját, száma és sorozatát. A kérvényhez egyébként a következő iratokat kell mellékelni: 1. fegyverviselési engedély; 2. vadászati engedély; 3. bizonyítvány a vadászterületről és nyugtát a pénzügyigazgatóságtól, amelyekkel igazolja: a) hogy 300 lejt az új vadászati engedélyért befizetett; b) nyugtát 10 leiről, amelyet a fegyverért kell fizetni; c) a vadászkiutató nyugtáját. Ezt a három iratot egy nyugtára vezetik. A második nyugtán igazolni kell 200 lejt befizetését, a harmadikon 132 lejt bélyegilleték befizetését, míg a negyedikén 20 lejt fegyverviselési adó befizetését. Az engedélyt csak személyesen a kérvényezőnek adják ki. Akiknek múlt évi vadászengedélyük van, azt az inspektorátuson láttamoztatni kell. A láttamozást szintén kérvényezni kell és a kérvényekhez egy fénykép csatolandó, melynek hátára 12 + 2 bélyeg kell ragasztani. A fényképet előzőleg alá kell írni és a rendőrségen láttamoztatni.

Azoknak, akiknek nem volt a múlt évben vadászati engedélyük, most a következő feltételek mellett adnak:

Ha igazolják, hogy valóban első ízben kérték engedélyt, vagy pedig azt, hogy nem tartózkodtak az országban eddig és ez a körülmény, vagy betegségük akadályozta eddig őket a vadászásban.

Fegyvertartási engedélyt a jövőben csak revolverre és pisztolyra adnak ki. Vadászfegyverre csak tulajdonjogi engedélyt adnak, ami a tulajdonost kötelezi, hogy udvarán vagy gazdaságán kívül a fegyvert nem viheti. Ezt a tulajdonjogi engedélyt november 10-ig lehet kérvényezni.

A fegyvertartási, fegyverviselési és tulajdonjogi engedélyeket a rendőrség engedélyével be lehet cserélni.

A fegyvertulajdonjogi engedélyért 10 lejt illetéket kell befizetni a vármegyei pénztárnál. A vadászkiutató fajták szerint változik. A vadászkiutatókat a pénzügyigazgatóságon igazkasszálják.

Azok, akik idejében nem teljesítik a fenti feltételeket, azok nem kapják meg vagy elvesztik engedélyeiket.

Popoviciu, rendőrfőnök.

Világsiker

L. BURGER:

Bölcsőre hulló fények és árnyak

Egy babaasszony naplója.

Háromnyomatu művészi fedőlap. 340 oldal. Ara 90 lei.

Németül eddig 108 kiadás jelent meg.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

Halál vár Kun Bélára!

Az ingolstadti fogolytól a magyar szovjet diktátoráig

Párizs, november hó.

A francia lapok is az orosz szovjet mai viszonytárgyos életének kiemelkedő eseményeként szűlik, hogy Kun Béla, az egykori magyarországi tanácsköztársaság diktátora, november 12-én áll a kommunista internacionálé tanácsa elé, amely rendkívüli bíróság gyanánt fog ítélni ügyében. A moszkvai tudósítások szerint Kun Béla ellen egészen különös vádat emeltek. Elsősorban azt róják terhére, hogy 1919-ben elárulta a bolsevizmus ügyét, mert a kezében levő hatalmat annak fejében engedte át a mérsékelt magyar szocialistáknak, ha őt szabadon szökni engedik. Szta- lin erről az árulásról állítólag csak néhány hónapja szerzett tudomást, amikor azután a kommunista internacionálé tanácsülésén megbélyegezte Kun Bélát. Innen ered a másik vád, Kun Béla agyansíva látva, hogy kiesett Sztalin kegyéből, bosszúból összeesküvést szőtt és merényletet tervezett ellene. Leleplezték s most már bíróság elé állítják, amely csakis halálbüntetést hozhat reá. Mint a Moszkvában eddig lezajlott politikai perekben, úgy Kun Béla ügyében sem lehet tisztán látni. Bajosan hihető, hogy Kun Béla magyarországi szereplésének részletei közel húsz évon keresztül homályban lettek volna a szovjet intézői előtt. Minden jel arra mutat, hogy Kun Bélának a kommunista közéletből való kiküszöbölése csupán egyik fejezete a Lenin hagyományaihoz ragaszkodó szélsőbaloldali bolsevik front teljes felgyógyulásának, ami Tuhacsevszki marsall kivégzésével indult meg.

Nem csoda, ha most a Kun Béláról szóló hírekkel kapcsolatban Tuhacsevszki személye és ténykedése megint foglalkoztatja Párizsban azokat, akik valamilyen okból pontosan szereplésének fájékozódni Oroszország belső forrongásairól. A francia külügyminisztérium keleti osztálya egyébként állandóan nyivántartja a Tuhacsevszki-kérdést és már sok figyelemreméltó adatnak jutott a birtokába. Ma már bebizonyítottnak látszik, hogy a szovjet repülőparkjának megteremtője valóban tárgyalni német katonai körökkel s így az ellene emelt vádak legalább ebben a tekintetben igazak voltak. Először persze senki nem adott hírt Párizsban ennek a beállításnak, mert hiszen úgy tudják, hogy Tuhacsevszki egyenesen atavisztikus gyűlölettel viseltetett Németország iránt. Igen érdekes dolgokat mondott erről most Adolphe Chéron nyugalmazott ezredes, volt miniszter is, akit azért kerestem fel, mert tudtam, hogy fogolytársa volt a tragikusvíg orosz tábornagyak a világháború alatt s talán minden francia ismerőse közül legközelebb állt Tuhacsevszkihez.

Chéron volt miniszter érdekes visszaemlékezése

Chéron, amikor előadtam, hogy miért kerestem tőle ezt a fogadtatást, egy sárgult fődőlű füzetet keresett elő könyvszekrénye egyik rekeszéből.

— Ez a füzet — mondotta — *németországi hadifogságom alatt titokban papírra vetett feljegyzéseimet* tartalmazza, amelyeket egy német tiszt jóindulata és segítsége révén tudtam csak megőrizni s magammal hozni. *Tuhacsevszki Mihály Miklós, a Szemjonovszkiról elnevezett cári gárdazred hadnagya, 1916 telén került hozzánk, az ingolstadti fogolytáborba, ahol a németek az antantlisztet s közülök főképpen azokat koncentrálták, akik szökést kíséreltek meg s akikre különösen kellett ügyelni.*

— Tuhacsevszki ebbe a kategóriába tartozott. Hiszen addig is három ízben kísérelt meg már szökést. Első ízben *Stralsundból* oldott kereket, ahol is átúsztatta a hatszáz méter széles csatornán, amely a fogolytáborát a kontinentstől elválasztotta. Másodszor *Bad Stuerből* próbált „meglőgni” olyanformán, hogy egyik bajtársával együtt elbujt a szennyesehérmű elszállítására szolgáló ládába... A ládát kocsin vitték el és amikor kinn jártak a mezőn, a két fogoly előbujt rejtekhelyéről és sikerült is az erdőbe menekülniök. *Harmadik napig* menetelt az ifjú gárdahadnagy, persze leginkább csak éjnek idején, míg elért a holland határra. Öt-száz kilométernyire Stuertől, úgyszólván az *utolsó pillanatban elfogták* és visszavitték Németország belsejébe.

Ellentmondások

— Emlékszem, hogy ifjú orosz bajtársam *jellemében bizonyos ellentmondásokat* tapasztaltam. Ezeket azonban fiatalágának tulajdonítottam. Például, amikor 1916 december 19-én (az orosz kalendárium szerint december 6-án), Szent Miklós napján a cár nevenapját ünnepeltük és az orosz tisztek részére is katolikus lelkész katolikus szertartás szerint celebrálta a misét, Tuhacsevszki, illetve, ahogy mi magunk közt röviden neveztük: „Tuha”, kijelentette, hogy ez neki mindegy, minthogy ő amúgysem hisz Isten létében. Azonban megfigyeltem, hogy fél órával utóbb, a mise folyamán fejét két kezébe hajtva *naegyon ájtatosan imádkozott*... És míg a többiek csak fél térdre ereszkedtek, Tuhacsevszki egész idő alatt két térdén állva mondta az imádságot.

— Amikor híre érkezett, hogy a cár lemondott, Tuhacsevszki hangosan sópáncodott előttünk. Sajnálta, hogy az uralkodónak nem volt elég ereje ahhoz, hogy trónján maradjon. *Rasputint rettenetesen gyűlölte* és a német érdekek képviselőjének tartotta. Lényének alapvonása különben a *hazaszeretet és a féltelen*

becsvágy volt. Egy mentől nagyobb, boldogabb Oroszország eljövételét az *önmagá beérkezésével és dicsőségével* kötötte össze s azzal együtt remélte. Semmiféle szenvedélye nem volt. Az italt szerette ugyan, de sohasem ivott túlsokot. Egyetlen játékért lelkesedett, a „*gorodkiért*”. Ez a tekének egy fajtája, azzal a különbséggel, hogy a bábukat nem kuglival, hanem óriás és jó nehéz husángokkal kell ledönteni. Ezeket a kemény bunkókat senki Tuhacsevszkinél jobban nem tudta a bábuk közé lendíteni. Legtöbbnyire kilencet ütött, mindjárt előszörre.

A harmadik szökés

— Most azonban, — mondja Chéron ezredes naplójában lapozgatva, — még azt is elbűszölem, hogyan hajtotta végre Tuha bajtársunk *harmadik szökését*. Feljegyzéseim szerint ez 1917 augusztus 16-án történt.

— Bevett szokás volt az ingolstadti fogolytáborban, hogy a *tisztek hetenkint kétszer delután „kimenő” kaphattak*. Részt vehettek a „sétán” mindazok, akik megfelelő szolgálati könyvbe beírták a nevüket s aláírásukkal erősítették meg, hogy *becsületszavukra* visszatérnek, tehát a sétát nem használják fel sem szökésre, sem más valaki megszóktetésére.

— Az említett napon Tuhacsevszki megszökött egyik orosz bajtársával, *Cserneveckivel*, hogy mind a ketten résztvesznek a három órától hat óráig engedélyezett „levegőzési sétán”, amelyre csak egyetlen aliszt kísérték el a foglyokat s az is pusztán bajonettet viselt, más fegyvert nem. — Meg kell említenem, hogy a fogadalmi könyvbe a *két barát mindegyike a másik nevét írta be*. Tehát Tuhacsevszki a Cserneveckit és emez a Tuhacsevszkiét. Ezen a módon — úgy gondolták, — a *becsületszóval erősített ígéret nem számít* s egyiküket sem kötelezheti.

— Amikor három óra tájban a tisztek cso-

UJDONSÁG

Csávossy Elemér S. J.

Egy élet Jézusért

A Jézus Szive tisztelet buzgó apostolának, egy sokat szenvedett fiatal leánynak életrajza.

Ara 35 lei és portó.

Megrendelhető könyvosztályunknál

JÓ KEDV, ELETVIDÁMSÁG, ENERGIA

jellemzik a jó emésztésű embert. Akinek rendben van a bélműködése, annak derék a kedélye is. A bélműködés minden zavara kihat a kedélyállapotra is. Ha ARTIN dragéet szed, ezt a csodás modern hashajtót, úgy bélműködése állandóan rendben lesz, munkaképessége, vidámsága csorbítatlan marad. Szervezete még huzamos használat esetén sem szokja meg.

Jó kedv, vidámság, energia
ARTIN révén!

A Dr. WANDER üzemek készítménye

portja elindult, a két orosz azzal a megokolással, hogy *a kocsmába mennek*, — ahová ilyenkor a szabályok értelmében szabad volt betérni, — elvált a többi hét fogoly tiszttől, majd az erdő felé igyekezett. Három órával később a várba a *kilencből csak hét sétáló tiszttel* vissza. Az alisztek hiába keresték Tuhacsevszki és barátját. Nem voltak sehol. Ekkor persze riadót fújtak. Elkezdtek nyomozni őket a környéken. Hamarosan utól is érte a két szökevényt egy német csendőr, akit a környékbeli lakosság figyelmeztetett rájuk. Brownínggal a kezében megadásra szólította őket. Azok ketten pár szót váltottak. Azután valamennyi pogygyászukat, elemőzsiájukat a zsandár lába elé dobva *kereket oldottak, ketten két irányba*. A csendőrt megzavarta ez a taktika. Nem kergette őket tovább, beírta a cökmökjükkal. Gondolta, úgysem juthatnak messze.

Tizenháromnapos gyaloglás minden ételenélkül...

— Tizenkét napig masírozott Tuhacsevszki egyedül, minden ételenélkül. Végül azonban *elfogták és visszahozták ezuttal is*. Csak-hogy nem Ingolstadtba. Ennél is szigorubb helyre internálták. Akkor aztán *többet nem találkoztunk*...

— Emlékszem, hogy egyszer, nem sokkal végező búcsúnk előtt, így szólt hozzám Tuhacsevszki gárdahadnagy:

— Tudja, Bátyuska, ahhoz, hogy valakiből ember váljék, *meg kell ismernie a nyomorúságot*. Meg kell rágnia s le kell tudnia nyelnie a vad gyökeret, a füves földet *magát* is. Ami engem illet, *én legyőztem az undoromat és megeltem a puszta sárát* már nem egyszerű, csak-hogy szomjám és éhségem csillapít-sam. *Számomra már csak szebb napok jöhetnek*...

— Tuhacsevszki — mondja Chéron ezredes — *a sárevésnél is rettenetesebb kínszokások vártak*, éppen pályája csúcsponjtján...

Amikor elbűszööm, házigazdám megnut-tatja azt az *emléklapot*, amelyet Tuhacsevszki adott nekí barátságá jeléül. Ugy érzem, hogy ebben a néhány sorban benne van a későbbi vörös marsall minden vágyakozása egy dicső-

egében hatalomban és anyagiakban gazdag jövő után, de kiolvasható a sorokból az is, hogy mennyire képes a gyűlöletre és milyen könnyörtelen tudna lenni, ha céljait keresztelnék.

Volt cári tisztek a moszkvai katonai főiskolán

Oroszországba visszatérve Tuhacsevszki testestől-lelkéstől felcsapott Lenin katonájának s mint kitűnően képzett, hívatásos tiszt, amelyekben a Szovjet egyáltalán nem bővelkedett, gyorsan felfelé ívelő pályát futott be. Ha Oroszország hadserege ma modernnek tekinthető, ezt oroszánrészen Tuhacsevszkiné lehet köszönni. Mint légügyi tábornagy meg tudta magyarázni Sztalinnek is, hogy a vörös hadsereg tisztjeinek képzéséről intézményesen kell gondoskodni s a legmegbízhatóbb munkások és mesterlegények lelkesedése sem pótolhatja a stratégiai tudást. Most már tudjuk, hogy Tuhacsevszki miért jár maga is Párizsban s miért küldte ide legmeghittőbb munkatársait. Azért, mert rá akarta bízni s részben eredménytel is, a külföldi emigrációban élő magas képzettségű cári tiszteket, hogy térjenek vissza hazájukba és vállaljanak tanári állást az általa létesített katonai főiskolán.

Biztosítékot nyújtott nekik, hogy politikától függetlenül végezhetik teendőiket s Sztalin semmi mást nem kíván tőlük, mint katonai

tudásukat. A szovjet vezetői mindeddig állták is ezt a megállapodást és Párizsban nem tudnak arról, hogy a moszkvai katonai akadémián működő volt cári tiszteknek bántódásuk történt volna. Nem így azonban Tuhacsevszki!

Sztalin helyére!

Amikor a szélsőbaloldali trockista izgatás belső zavarokkal kezdte fenyegetni Oroszországot, Tuhacsevszki attól tartott, hogy Németország háborúra használna fel minden esélyes belső forradalmat, már pedig — gondolta a marsall — az orosz hadsereg nem elég erős ahhoz, hogy egyszerre két fronton: belső és külső ellenség ellen felvehesse a küzdelmet. Eleinte tehát Sztalin érdekében keresett érintkezést német katonai vezetőkkel, később azonban, amikor látta, hogy bizonyos német körök rokonszenvesen fogadják közeledését, felülke-rekedett benne a nagyravágás szelleme s most már olyan megegyezésre szeretett volna jutni, amely őt tenné meg Oroszország urává. A tárgyalás alatt levő katonai megállapodás értelmében Tuhacsevszki átmeneti katonai uralmat létesített volna Oroszországban, a németek pedig támogatásuk fejében koncesszió címén megkapták volna a Don-vidék nyersanyagban gazdag területének kiterjedését. A terv azonban időelőtt kipattant s a többi már ismeretes: Sztalin elfogatta és kivégeztette a tábornagyot.

A krimi hóhér

Tuhacsevszki kivégzésével indult meg Oroszországban az a terrorhullám, amelynek kapcsán most Kun Béla is hurokra került. Terrortól beszélünk, bár van benne sorsszerű igazságszolgáltatás, mert a történelem megszokott fordulata szerint a bolsevik rémuralom éppen azokat végzi ki sorban, akik annak idején a terrort trónra ültették s akiknek nevéhez a legtöbb borzalom, a legtöbb könny és vér fűződik. Akár tudták Sztalinék, akár nem, hogy Kun Béla milyen körülmények, elfeledés, vagy gyávaság útján menekült Magyarországról, annyi bizonyos, hogy Kun Béla nagyon is igyekezett jó fiú lenni a szovjetbirodalomban s mint a „krimi hóhér“ bokros érdemeket szerzett. Vrangel és Denikin tábornokok ellenforradalmi serege, amelyet cserbenhagytak az angolok, végül már a krimi félszigetre szorult vissza, amelynek lakossága töletelhetőleg támogatta a fehérek ellenállását. Az óriási vörös túlerővel szemben azonban Vrangelék nem tudták tartani magukat s miután a

tisztekre föltétlenül halál várt, hajón elmenekültek. A győzelmes vörös haderő politikai biztosaként Kun Béla vette kezébe a „tisztogatás“ munkáját. Közél kétszáz ezer fehér katonarekedt meg a félszigeten. Hiába tették le a fegyvert, Kun Béla utolsó szálig lemészároltatta őket. Ez volt eddig a világtörténet legnagyobb vérfürdője.

Nem kímélte azonban a polgári lakosságot sem. Bármilyen hihetetlennek hangzik, Krim, Achard, Krasnoarmejszk, Keres, Melitopol, Kerzon, Beriszlav és a többi község utcai fám, lámpatartó oszlopain firtókben lógtak a felakasztott emberek. A szovjet hivatalos leírásai maguk 250.000 kivégzést ismernek be, angol számítások azonban 400.000-re teszik a szerencsétlen áldozatok számát.

Sztalinnek rengeteg ellensége lehet Oroszországban, de aligha tévedünk, ha azt hisszük, hogy „rendcsináló“ Kun Béla halálára ítélése és felkötése széles körökben szerezte újabb népszerűséget a diktátornak. A. Gy.

Felavatták az oradeai munkakamara és munkabíróság épületét

A munkakamara nagytanácsának izgalmas ülése. — Heves viták a tanonckérdés körül

Oradea. Saját tud. Vasárnap délelőtt ünnepélyes külsőségek között, a katonai és polgári hatóságok jelenlétében folyt le az ujonnan alakított munkakamara és munkabíróság épületének felavatása. A felavatást Evutan püspöki vikárius végezte. Elsőnek Moga Matei, a Munkakamara elnöke szólalt fel és a munkabíróság feladatait boncolgatva, hangsúlyozta annak szükségességét. Utána Rotundu, a munkabíróság elnöke mondott köszönetet a Munkakamara vezetőségének azért a támogatásért, amit a felállítás érdekében nyújtott. Délben 12 órakor a nagytanács tartott ülést. Ezen az ülésen résztvettek a zalauai és satumarei munkakamaraí fiók vezetői és az összes megválasztott tanácsosok. Az ülésen Moga Matei elnökölt és elsőnek a költségvetést tárgyalták le. A költségvetésbe 60 ezer leít vettek fel a munkanélküliek támogatására, a munkaügyi minisztérium azonban ezt a tételt nem hagyta jóvá, azzal az indoklással, hogy az országban nincsen munkanélküliség. A segélyalapot tehát 20 ezer leire szállították le. A tanoncalapra felvett 50 ezer leit is 20 ezer leire csökkentették. Ezzel a pontnál heves vita kelet-

kezett. Mudura munkaügyi felügyelő tiltakozott a leszállítás ellen, hangsúlyozva, hogy 500 tanonca áll minden támasz nélkül és az 50 ezer leire égető szükség van. Samarineanu Mihály is ilyen értelemben szólalt fel. Hentiu Lajos válaszolt a felszólalásokra és tiltakozott az olyan vádak ellen, mintha a Munkakamara nem venné komolyan a tanoncok sorsát, de a jelenlegi helyzetben nem tudnak kötelezettségeiknek sem eleget tenni. Chis Péter is visszautasítja Samarineanu vádját, mintha a Munkakamara vezetősége nem tartaná elsősorban köteletségének az inasok jövőjéről gondoskodni. Személyi kérdéseket is érint, amire Samarineanu újból válaszol, végül is Moga Matei lezárja a vitát és szavazásra teszi fel a kérdést. A nagytanács többsége az alap csökkentése mellett dönt. Több hozzászólás után a 6 milliós kölcsön ügyét vitatják meg. A nagytanács úgy határoz, hogy a kölcsönt fel kell venni. Ebből az összegből felépítenék a Munkakamara új helyiségeit s ott kapna helyet a munkabíróság és a munkaügyi felügyelőség is.

A nagytanács ülése ezzel véget is ért.

XI. Pius pápa a rendőrség fontos szerepéről

Vatikánvárosból jelentik: XI. Pius pápa Castel Gandolfo-i nyaralójában bucsukihallgatáson fogadta a közbiztonsági megbízottakat, akik ott tartózkodása alatt szolgálatot teljesítettek. Beszédet intézett hozzájuk, kiemelve a rendőrség fontos szerepét és hangsúlyozta, hogy háboruban és békében egyaránt rendnek kell lennie. Súlyos szavakkal elítélte azokat, akik a háborút felidéztek és megállapította, hogy a keresztény embernek néha el kell viselnie a háborút, de senkinek sem szabad azt kívánni és előidézni.

Sziriából kiutasították a főmuftit

Londonból jelentik: Bairuthi jelentés szerint De Martel gróf sziriai francia főbiztos elrendelte a jeruzsálemi főmufti és kíséretének kiutasítását. A kiutasítottaknak szombatig kell elhagyniok Szíriát és Libanont.

Jeruzsálemből jelentik: A palesztinai helyzet továbbra is feszült. Hétfőre virradó éjszaka a lövések egész sorát adták le Motsa város egyik zsidó vállalatának épületére.

A belga kormányválságot De Man nem tudta megoldani

Pierelot kato ikuspartii kapott kormányalakításra megbízást

Brüsszelből jelentik: De Man kijelölt miniszterelnök kormányalakítási tárgyalásai nem vezettek sikerre. A király a katolikuspartii, vallon származású Pierelot volt földművelésügyi minisztert bízta meg kormányalakítással.

Boris bolgár király Londonba érkezett

Bulgária fegyverkezési egyenjogúságáról tartott megbeszélés

Londonból jelentik: Boris bolgár király és felesége vasárnap Londonba érkezett. Az uralkodópár öt napig marad az angol fővárosban. A látogatás összefüggésben van a bolgár haderőt korlátozó békeszerződés esetleges megváltoztatásával.

Boris király hétfőn megbeszélést folytatott Wansittard angol külügyi államtitkárral. Hír szerint, a megbeszélések előterében Bulgária fegyverkezési egyenjogúságának kérdése áll. A bolgár uralkodó szerdán találkozik az angol királlyal.

Darányi Kálmán magyar miniszterelnök útja Németországba

Wansittard angol külügyi államtitkár tárgyalásai Budapesten

Budapestről jelentik: A „Reggeli Ujság“ azt a berlini értesülést közli, hogy a november közepén megtartandó vadászati kiállításra és az ezzel kapcsolatos ünnepeken Magyarországot Darányi miniszterelnök képviseli. Az eredeti tervek szerint úgy volt, hogy Kánya külügyminiszter is Darányival egy időben utazik Berlinbe, de a jelek szerint ez a program megváltozott és a külügyminiszter egy későbbi, eddig meg nem állapított időpontban látogat el Berlinbe. Ezt azzal indokolják, hogy Kánya Kálmánt fontos tárgyalások tartják vissza Budapesten. Berlini hírek szerint ugyanis Sir Robert Wansittard, az angol külügyminisztérium állandó államtitkára, többnapos tartózkodásra november 12-én érkezik Budapestre. Ez idő alatt tehát Kánya Kálmán nem utazhat el külföldre.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, fél évre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 let.
Magyarországon: Egész évre 50 P, fél évre 25 P, negyedévre 13 P.
Egyes szám ára 30 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felöltszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**

Cluj szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Szövegeket nem öntünk meg és nem adunk vissza.
Csak a választékos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Délnyugati, nyugati szél, változó felhőzet, helyenként eső tütő zápor. A hőmérséklet hasnu csökkenése várható.

A SZENTATYA AJÁNDÉKA EGY BANATI TEMPLOMNAK. Timisoara. Saját tud. Josifalaui községnek eddig nem volt temploma. Mátyás Miklós plébános buzgóságára templomot emeltek, amelyet a plébános most szentelt fel. Husz hónap alatt sikerült a tervet megvalósítani: negyedmilliót hoztak össze és ez az összeg fedezte a templomépítés költségeit. XI. Pius pápa a templom építési költségeihez ezer lírát — tízezer lelt — adományozott. A toronyórát Teremia-Mare hitközsége adományozta.

A konverziós törvény módosítása nem vonatkozik a gazdákra. A napokban, mint ismeretes, a clujai rendelettel újból módosították a konverziós törvényt. Ezzel kapcsolatosan, a félreértések elkerülése végett, szükségesnek tartjuk közölni, hogy az említett törvény módosítás nem vonatkozik a gazdákra, illetve a gazdaadóságokra.

RÓMÁBA UTAZIK A ROMÁN LÉGÜGYMINISZTER. Rómából jelentik: Lapjelentések szerint Roda Irimescu román légügyminiszter november 4-én Rómába utazik.

Pacha püspök oltárt adományozott egy új templomnak. Timisoara. Saját tud. Jelentettük, hogy Pacha Agoston dr. megyéspüspök a napokban szentelte fel Bethausen község templomát: a faluban eddig nem volt templom. Miként értesülünk, az új templom szépívű oltárát, amelynek költségei huszonötezer leire rúgtak, Pacha dr. megyéspüspök adományozta.

NYILVÁNOSSÁGRA HOZZA AZ ANGOL KORMÁNY A MULTÉVI KIRÁLYDRÁMA KULISSZATITKAIT. Londonból jelentik: A mult évi angol király-dráma kulisszatitkait nyilvánosságra hozza az angol kormány. A romantikus angol közvélemény ugyanis még mindig nem ismeri kellő megvilágításban a trónválság történetét és eseményeit. A szenzációsnak ígérkező hivatalos közvéleményt hosszúságos tárgyalások előzték meg és a kormány az ellenzékkel folytatott megbeszélés alapján jutott arra az elhatározásra, hogy a trónválság történetét nyilvánosságra hozza.

Nyugalomba vonul Vészi József, a „Pester Lloyd” főszerkesztője. Budapestről jelentik: Vészi József, a magyar újságírók nesztora, a 85-ik évfolyamába lépett „Pester Lloyd” főszerkesztője nyugalomba vonul. A lap vasárnapi számában bejelenti, hogy Vészi József néhány nap mulva betölti 80-ik életévét és elfáradt a hat évtizedes felolró munkában. Vészi József pár hónap hijján negyed évszázad óta volt a lap főszerkesztője. Aradon született és fiatalon került fel Pestre, mint újságíró. Utódo Ottlik György, aki Vészi betegeskedése alatt hosszabb ideje allítja már a lap főszerkesztői tisztjét.

KISIKLOTT EGY SZEMÉLYVONAT — 12 HALOTT. Rio de Janeiroból jelentik: Vacárnap egy személyvonat Rio de Janeiro közelében kiskilott és a magas töltésről szakadékba zuhant. Tízket utas meghalt, harminc súlyosan megsbesült.

Feljegyzések

Japánról ma annyi rosszat olvasunk, hogy már sok magyarban is megrendült a hagyományos japáni rokonszenv. Később majd megtudjuk, mennyi volt igaz az angol és amerikai hírforrások borzalmaiból s mennyivel tettek túl a japániak azon a könyörtelenségen, mellyel az angolok világbirodalmukat megalapították, a sepy felkelést vérfelfojtották és közeli rokonáikat a hollandus burokat uralmuk alá kényszerítették. Mindez perze nem jelent felmentést a japániak számára: az egyiknek embertelensége nem menti fel a másikat. Azt sem mondjuk, hogy az angol szörnyűködés a japáni kegyetlenség fölött tisztára szemforgatás: gyakran megcsik, hogy öregedő emberek megjavulnak. Különösen, ha életükben már mindent elértek.

Reméljük tehát, hogy a japániak is megfogják javulni. Különösen, ha majd megteremtetik százmillió népük számára a tisztességes megélhetés feltételeit, melyhez éppen ugy joguk van, mint az angoloknak, az amerikaiaknak és a többi gazdag népnek. Sajnos, hogy ez — ugy látszik — nem megy háboru nélkül: ebben azonban nemcsak egyedül a japániak a hibásak. Könnyű elkezdeni, mennyire izgatja a japáni közleket, hogy szemben velük Ausztráliában és Új-Zeelandban 0,9, meg 5 ember esik egy negyzetkilométerre, míg nálunk otthon a szep, de terméketlen szigetországban 248 embernek kell megélnie ugyanakkora területen.

Ebben a reményben továbbra is meleg érdeklődéssel nézünk a japáni ember elete felé, mert sok szépséget és tanulságot lehet abban találni. Eppen most olvastuk el például Pee Péter leírását a japáni színházról. Roppant érdekes írás.

A legjobban az kap meg ebben a leírásban, hogy a japáni színház csodálatosan egyesíti a technika minden vívmányát, a színrehozás minden művészi lehetőségét — a színház és a színjátszás eszményi feladataival, melyekről sohasem feledkeznek meg. A japáni színház a legmodernebb forgószínpaddal dolgozik, az öltözet és a színpadok sehol sem olyan művészek, mint itt, a közönséget azonban egyáltalán nem zavarja az, hogy a játék közben — a környezetnek megfelelően — szürke, fehér vagy más színű csuhákba, meg csuklyába öltöztetett kulisszatolatók futkároznak a színészek között, tolnak széket alájuk s kukuolnak a hátuk mögött, míg újabb kellekerek van szükségük. Az sem zavarja őket, hogy a színpadon vagy csupa férfi forog vagy csupa nő: az első esetben a nők szerepét tipegő és vékony hangon csipogó férfiak, a másikban nagyokat lépő és dörögő nők játszik. Japánban ugyanis a férfinek és a nőnek kapcsolata benső, családi ügy, melyet semmiféle formában nem engednek a nyilvánosság elé. Ezért vágják ki az európai filmek elmaradhatatlan végét, a nagy csokolózási jelenetet. Ugyancsak ezért nem tükrik meg a nuditást azokban a nagy látványos színjátékokban sem, melyeket európai mintára adnak elő. Azt írja Pee, hogy egy ilyen rövidben tiroli, spanyol s egyéb jelenetek, meg táncok mellett magyar szám is szerepelt: japáni leányok ékes magyar ruhában ropták a csárdást, meg a pácotast.

A japáni közönség, különösképpen nemzeti színműveiben nem a külsőségeket látja a színpadon, hanem csak a belső tartalmat, a gondolatot. Ott tart, mint az európai színjátszás Shakespeare korában, amikor kis táblácskák jelezték a diszleteket: ez nem elmaradás, hanem megmaradás a színház ősi hivatása mellett. Arra vall, hogy a japáni lélek idealista, tud lelkesedni eszményekért, lelki emelkedésben nem akad fenn külsőségeken.

Ez pedig sok mindent más fénybe állít.
(Skin.)

EMLEKMŰVET ÁLLITANAK HIRSCHLER JÓZSEF TISZTELETÉRE. Cluj. Saját tud. A clujai egyházközség legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy a boldogemlékü dr. Hirschler József prelátnak-plébános tiszteltére megfelelő síremléket állít fel. Továbbá elhatározták, hogy a megboldogult által teremtett Marianum leányintézetben ugyancsak emlékművet létesítenek. Mindkét emlékműre s közeljövőben pályázatot írnak.

Vasuti szerencsétlenség Franciaországban. Calaisből jelentik: A brüsszel-calaisi gyorsvonat mozdonya, szerkocsija és a szerelvény első kocsija a calaisi pályaudvaron eddig ismeretlen okból kiskilott. A mozdonyvezető, a fűtő és egy utas szörnyethalt.

* A kitünő dr. Földes-féle Margit krém a legmegbízhatóbb arc- és szépségápoló szer.

AZ ÉLETÉRT VIVOTT KÜZDELEMBEN

A SZERENCSE A LEGNAGYOBB SZEREPET JÁTSZA

Egyetlen szerencsés sorsjegggyel mindent megold!

Éppen ezért minden áron keresni kell.
Ne mulasszon el egyetlen alkalmat, mert csak így találhat reá.

November 15-én lesz a XV. sorsjáték I. osztályának a húzása. Felkészült a szerencse e nagy parádéjára?

ÁLLAMI Sorsjáték

LETETTÉK AZ ÚJ KATONAI AKADEMIA ALAPKÖVÉT. *Bucuresti.* Saját tud. Hét-főn ünnepélyes keretek között tették le Cotroceniében az új katonai akadémia alapkövét. Az új akadémia, mely a király kezdeményezéséből épül, magában foglalja a legfőbb katonai iskolát és az összes továbbképző tiszti tanfolyamokat, a legmodernebb technikai berendezéssel.

Halálozás. Özv. Hatolykai Pap Andrásné szül. csikszentmártoni Nagy Anna, főgimn. tanár özvegye, 72 éves korában Ciucsumuleu községben elhalt. Pap Andrásné elnöke volt a Katolikus Nőszövetségnek és előjárta minden társadalmi és vallásos megmozdulásban. Öt gyermeke, köztük Bálint Vince bankigazgató felesége, valamint Kozán Imréné szül. Pap Irén, hat unokája, két testvére, kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése nagy részvéttel ment végbe a sumuleui temetőben.

Szász Lajos ny. vármegyei főjegyző 71 éves korában Ciucsanerajeni községben hosszú szenvedés után elhalt. Ő volt a vármegye utolsó nagy reggeli főjegyzője. Kilenc gyermeket nevelt fel. Temetésén résztvett a szomszédvárosi társadalmának minden vezető embere, dr. Pál Gábor orsz. képviselő és volt kartársai, barátai, tisztelői is nagyszámban. A sírnál Nagy Antal ciucsamartini esperes-plébános mondott gyászbeszédet. Szász Lajos a nép egyszerű sorából emelkedett fel a vármegye harmadik főtisztviselőjévé. Édesapja kántortanító volt. Sokáig volt a giurgiuai járás főszolgabírája és onnan került a főjegyzői székbe. Kitűnő szakfőtisztviselő volt, akinek munkabírást mindenki csodálta. Vesebaj végzett a daliás megjelenésű derék székely főjegyzővel. Halála általános részvételt keltett mindenütt, ahol csak ismerték.

LEMONDOTT A SZIGURANCA VEZÉRGAZGATÓJA. *Bucuresti.* Saját tud. Cernat őrnagy, a sziguranca vezérigazgatója benyújtotta lemondását. A lemondást november elsejével fogadták el.

Veszély fenyegeti bőrét a víz által... mert a víz kemény. De a legkeményebb víz is elveszti ártalmasságát, ha mosdóvizébe Mack's Kaiser Borax-ot önt. Csak a közismert vörös dobozban valódi, kimérve nem kapható.

Sajtópereket tárgyalt a cluj-i esküdtszék. *Cluj.* Saját tud. A cluj-i esküdtszék november elsején kezdte meg őszi ülését. Az első napon két sajtóperet vett tárgyalás alá. Bodea Nicola, a „Romania Noua” Clujon megjelenő lap deji munkatársa egyik cikkében néhány deji őrmester viselt dolgairól írt lapjában, amiért az őrmesterek eljárását inditatták az újságíró ellen. Az esküdtszék, miután meghallgatta mind a két fél tanuit, felmentette az újságírót a vád és következményei alól. A második ügy Majer Antalnak Boronkay Lajos ellen indított pere volt Boronkay Lajos „Garabonciás” című élclapjában sorozatos támadásokat intézett Majer Antal, a „Jóestét” cím alatt megjelenő lap tulajdonosa ellen. Majer szintén eljárást indított Boronkay ellen s ügyét most vette tárgyalás alá az esküdtszék. A bíróság azonban az érdembeli tárgyalást november 12-re halasztotta, részben a tanúk hiánya, részben pedig a bírósági iratcsomókban levő cikkek gyenge fordítása miatt. A per iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Az oradeai Kereskedelmi Csarnok közleménye. A hivatalos lap folyó évi október 28-án kelet számában megjelent a forgalmiadó törvény módosításáról szóló királyi dekrétum, amely a változatokra igen fontos rendelkezéseket tartalmaz. A rendeletet nagy terjedelmű fogva e helyen nem közölhetjük. A Csarnok titkári hivatalában az érdeklődők a rendelet szövegét díjmentesen megkaphatják s ugyanott megfelelő felvilágosítást is kapnak. — A közigazgatási törvény 186. paragrafusát, amely a községi pótdadók bevezetését írja elő, királyi dekrétum útján akként módosították, hogy a községi pótdadó (Cota aditionala suplimentară) a rendes községi cota aditionala maximum 50 százalékában vehető ki. A községi aditional adó kulcsa a kereskedelemből eredő jövedelemnél 2 százalékban van megállapítva, tehát a cota aditionala suplimentară legfeljebb ennek a fele, vagyis maximum 1 százalék lehet. Erre a rendelkezésre a vidéki kereskedők figyelmét azzal hívjuk fel, hogy községi adójuk kivételéről jegyzőkönyvet kérjenek. A kivétel a jegyzőkönyv kézbesítésétől számított 15 nap alatt megfellebbezhető. A fellebbezéseket bíró elnöksége alatt működő bizottság tárgyalja s így a fellebbezések a törvények teljes ismerete és figyelembe vétele mellett döntenek el. Részletes felvilágosítást a Csarnok titkári hivatala nyújt a hivatalos órák alatt.

SOK TIZEZER
megerőltetett vevő bizonyítja hogy a
„ZEPHIR”
kályha az összes kályhák között a
LEGJOBB
10 kilogramm fával fűt 24 órán át.
egy normál szobát
Gyártja: **Szántó D. és fia, Oradea**
„ELITE” tüzhely kályhagyára
Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan árjegyzéket.

Helyiérdekű vonat és benzintank karambolja Budapesten. Budapestről jelentik: Kedden reggel a Soroksári-úton egy Hévíz vonat belefutott egy benzintankba. A Hévíz motorkocsija kisiklott. Öt ember súlyosan megsebesült.

ELLOPTAK AZ IGAZSÁGÜGYMINISZTER UTIBÖRÖNDJÉT. *Bucuresti.* Saját tud. Bentoiu miniszter egy utiböröndjét, melyben értékes szőnyegek és iratok voltak, s amelyet egy Ana Barbu nevű asszony vitt Bucurestiből Constantába, ismeretlen tettesek ellopták. A tettesről eddig még csak annyit tudnak, hogy szőke és bőrkabátot visel.

Robbanó gránát két kivégzett kommunista sírján. Budapestről jelentik: Ismeretlen tettesek kedden reggel egy-egy gránátot helyeztek el a Rákoskeresztúri temetőben a még a statárium idején kivégzett kommunista vezetők: Sallay és Fürst sírjára. A rendőrség egy tűzérzéki fegyverszakértővel bizottságot küldött ki a helyszínre, amely kellő előkészület után biztonságba helyezte, majd elszállította a két gránátot. Széleskörű rendőri nyomozás indult meg annak megállapítására, hogy kik voltak azok, akik a veszedelmes löszert a temetőbe csempészték és mi céljuk volt azzal, hogy a gránátokat éppen az említett két sírra helyezték.

Vizsgálóbíró veszi át a Xenopol-utcai gyilkosság nyomozását. Oradea. Saját tud. A Xenopol-utcai gyilkosság ügyében az utóbbi napok folyamán sem haladt előrébb a nyomozás. Tóth István gyilkosának kitételét még mindig a legteljesebb sötétség takarja. A rendőrség bünyűgyi osztálya tehetetlenül áll a büntény előtt és eredményt felmutatni nem tudnak. Legújabbban a rendőrség egy magas, karcsú, barnaruhás fiatal nőt keres, akinek ezenkívül még egy hosszú sötét kabátja is van. Ez a nő is egyike volt a meggyilkolt gyógyszerészség barátjainak. A rendőrségen jelentkezett Tóth István egyik szomszédja és elmondta, hogy a gyilkosság délelőttjén látta hazamenni a gyógyszerészséget. A szomszéd vallomása szerint Tóth István egyedül ment be lakásába. Csillag Mórnál, az udvarban lakó örültnék véres ingét csak most küldik el a vegyvizsgáló intézetbe. Értesülésünk szerint a nyomozás vezetését Neculescu vizsgálóbíró veszi át.

* Az agy, a szem, tüdő vagy szív felő irányuló vértodulások elhárítására igyék reggelenként éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Kérdezze meg orvosát.

HALÁLOS VADÁSZ-SZERENCSETLEN. SÉG. Gyöngyösről jelentik: Dr. Róth Andor rendőrtanácsost, a gyöngyösi rendőrkapitányság vezetőjét halálos vadász-szerencsetlenség érte. A rendőrtanácsos a nagybátonyi erdőben vadászott. Leshelyén, hogy a terepet maga előtt áttekinthetőbbé tegye, késével egy bokor ágait levagdosta. Közben a vállán lévő fegyver lecsúszott s a rendőrtanácsos könyökével megérintette a ravaszt. A fegyver elsült, a golyó a vadász fejébe fúródott és azonnali halálát okozta. A fegyver éles golyóval volt töltve és a lövedék az agyát roncsolta szét dr. Róth Andornak.

35 ezer méter film készült eddig a japán-kínai háborúról. A Berlinben megjelenő Licht Bild Buhne című filmszaklap érdekes hírt közöl arról, hogy a japán hadügyi kormány engedélyével eddig 260 filmet vettek fel a kínai-japán harctéren, összesen 35 ezer méter hosszúságban. Ezeket a filmeket az amerikai és európai filmszínházak részére exportálják a japánok. Így lesz — filmzlet a háború borzalmaiból.

* Ha Ön heveny izületi rheumában, epe- és májbetegségben, köszvényben és érelmeszesedésben szenved, hogy ha gonorrhoea- és hólyagbántalmait gyógyítani akarja, csakis egy tanácsot lehet Önnek adni: használjon URODONAL-t.

Fényes sikerű volt a nyomdászok hangversenye. Az oradeai grafikai munkások kulturális testülete, a Gutenberg Dalkör szombaton este rendezte meg a Református Kulturpalota nagyszobájában szeszonyító hangversenyt. A nagyszobát zsúfolásig megtöltötte a közönség és valóságos tapsorkánnal jutalmazta a hangverseny szebbnél-szebb számait. Az előadott énekszámokból egyet sem lehet külön kiemelni, mert úgy a Liszt Ferenc Ének és Zenekar, mint az Építőmunkások Dalköre és a Gutenberg Dalkör művészi produkciót nyújtott. Azonban, ha a taps időtartamával mérjük a sikert, úgy a zenét és éneket kedvelő közönség tetszését legjobban Strauss János: Kék Dunakeringője nyerte meg. Ez a csodálatosan szép, de egyben az énekesekre fárasztó remekművet a közönség szünni nem akaró lelkes tapsal jutalmazta és a tapsvihár csak akkor szűnt meg, amikor a Kék Duna akkordjai még egyszer felhangzottak. A művészi műsor összeállításáért Andrásy Ede zene-tanár, országos karnagyot illeti az elismerés, aki fáradságot nem kímélve munkálkodott a hangverseny sikerén. Méltó segítőitársai voltak Soós András karnagy és Kriszta Miklós hangversenymester, akiknek közreműködése nagyban elősegítette az elért eredményt. Az ő együttes munkásságuknak volt ünnepi koszorúja ez a hangverseny. A szereplő zene- és énekkarok tagjai is valamennyien tehetségük legjavát adták és szívet-lélekkel azon voltak, hogy ezt az estét a dal ünnepévé tegyék. Műsor után tánc volt, mely a legjobb hangulatban a késő reggeli órákig tartott. **My.**

Az elmúlt héten kormányválság volt Belgiumban — és új miniszterelnököt vártak a lemondott Van Zeeland után a belgák. Ingenbleeck (középen) belga politikus erősen szavolt arra, hogy ő lesz a kormányelnök és már intervjút is adott — mint képünkön látható — de még sem ő, hanem De Man lett a miniszterelnök.

Részesítse előnyben ezt a szert... megérdemli a bizalmat

Az URODONAL hatása példátlan, ezen készítmény összetétele elsőrangú tudományos kísérleteken alapszik. Előállítására szigorú tudományos ellenőrzés alatt történik, kizárólag elsőrangú minőségű nyersanyagok felhasználásával. Az URODONAL-t az orvosgyógyemeken és tudományos akadémiákon számtalanszor felülvizsgálták, kísérleteket végeztek vele és ezek eredményéről neves tudósok komoly orvosi munkákban számoltak be.

A legnevesebb orvostanárak ajánlják ezt a szert, amely az egész világon el van terjedve és nemcsak a felnőttek egészségét védi, hanem a gyermekeket is óvja az artritisz veszélyeitől.

Az URODONAL jótékony hatásai:

Erősíti a szervezetet.
Pótolja az elhasznált életertőt.
Eltávolítja a húgysavat, mérgeket és toxinokat.
Tehermentesíti a májat és a veséket.
Szabályozza a vérnyomást és a vérkeringést.

Az URODONAL kezelés megóvja a következő BETEGSÉGEKTŐL:

Érelmeszesedés,
Elhízás,
Vérkeringési-zavarok,
Reuma,
Köszvény,
Az epe és húgyutak megbetegedései,
Homokos és köveslerakódások,
Ara yér.

URODONAL

A LEGJOBB

REUMA ELLENI SZER

Kapható:

Gyógyszertárakban és Drogeriákban

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY. MEGBIZHATÓ MÁRKA

Halottak estéje a temetőben

Virágba borultak Halottak napjának előestéjén a temető olyan csodálatos pompával, hogy talán egyetlen sír sem maradt virágtalanul. Még ősz, nap fénye ragyogta be a temetőket, aranyó fénypázmák remegtek a sírhantokon. Az olasz köztető nagy keresztje alatt ezrevel egtek az emlékezés gyertyalángjai, amelyek az emlékeztető gyújtottak a kegyeltes kezek, akik másfél nyugszanak. A népvándorlás már kora reggel megkezdődött és csak akkor ürültek ki a temetők, amikor este 8 órakor utolsót kongatott a székesegyház harangja. Virágozon börtotta a temetőket és az alkonyati szürkületben millió gyertya lángja lobogott fel és az estében vöröses, rótes fény rávetődött a szürke egboitazatra.

A Szigligeti Társaság az olasz temető kapu-bejáratánál gyújtott hatalmas kandellábert megboldogult elnöke, dr. Karácsonyi János címzetes püspök emlékeztetőre. Az irodalmi társaság, mint minden esztendőben, ez idén is megkoszorúzza és kivilágította Ivanyi Odón, dr. Rádi Odón, Lovassy Andor, Vidósi Gyula és a nemrégiben elhunyt dr. Oláh Béla sírjait.

Az újságírók szervezete felvirágoztatta Szűs Dezső, Vidósi Gyula, dr. Oláh Béla, Törösi Zoltán, Horkay Elemér, Madách Imréné és Erdélyi Miklós sírjait.

A Katolikus Kör az idén is megkoszorúzza és kivilágította nagy jótévedő Belopotoczky Kálmán dr. püspök sírját.

Horváth Árpád ny. vezérigazgató, az Urak Mária Kongregációjának prefektusa virágot és gyertyákat helyezett el a kongregáció elhunyt tagjainak sírjain.

A Rulikovszky-temetőben egész napon át pótkocsikkal közlekedtek a villamosjáratok. A temetőben hatalmas embertömeg hullámzott. Virág borított minden sírhantot. A hősök temetője is fényárban uszott. A Steinberger kápolnában sokan gyújtottak gyertyát, tavolban, idegen földben nyugvó szeretteik emlékére.

Hasonló volt a kép a venetiai és óssi temetőkben is.

Este hét órakor, amikor Urangyátára szólaltak meg a harangok, imába merültek a lelkek pár percig néma csend borult a temetőkre.

(V. Gy.)

A Magyar Dalkör halottait. Az oradeai Magyar Dalkör lelkes dalosai Mindenszentek napján kegyeletesen emlékeztek meg nagy halottairól. A dalkör tagjai Anatóliai Első orsz. kar-nagy vezetésével megjelentek a temetőben, ahol egykori dalostársaik sírját keresték fel és itt kegyeleti énekeket adtak elő. A dalosok elhunyt daltársaik sírjai után Beleznav Antalnak, a nagy-névű dalköltőnek a sírjához is elzarándokoltak és itt is lerótták kegyeletük lelkükben fakadó adóját.

SZÍNHÁZ

A Thália színház ötnapos vendégjátéka Oradeán

A rut kis kacsa — Urilány szobát keres

— **Rut kis kacsa.** Karácsony Benő, Nemes Ferenc és Schreiber Alajos zenés vígjátéka lesz a színház első eredeti bemutatója, pénteken este. Pénteken este kezdi meg a Thalia magyar színház Oradeán 5 napos vendégjátékát, amikor is a Rut kis kacsa c. zenés vígjáték kerül színre. A darabot Karácsony Benő, Nemes Ferenc irták, a zenét pedig Schreiber Alajos, a színház kiváló karnagya szerezte. A Rut kis kacsa, amelynek címe Andersen örökség meséjére emlékeztet, Karácsony Benő mesteri tolla egész sereg pompásan megrajzolt figurát vonultat fel a mindvégig kitűnően üdítően mulatságos zenés vígjáték keretében. A hálás szerepek már előre kezeskednek a biztos és megérdemelt sikerről. A rut kis kacsát Gróf László rendezi, a főszerepeket: Solymosán Magda, Harmath Jolán, Wojticzky Elvira, Miklóssy Margit, Czoppán Flóri, Beness Ilona, Gróf László, Tompa Sándor, Csóka József, Réthely Odón, Jenei János, Nagy István, Fülöp Sándor és Homm Pál játsszák. A darabhoz teljesen új díszletek készültek, úgy hogy egyik leg-szebb előadása lesz a darab az idei szezonnak. A rut kis kacsa pénteken este 9 órakor, szombaton este 9 órakor és vasárnap délután 6 órakor van a színház műsorán mindenkor rendezés hely-árákkal.

— **Romantikus asszony** operett újdonság kerül színre szombaton délután 5 órakor és hétfőn délután szintén 5 órakor a szezonban először olcsó helyárákkal, teljesen a bemutató előadás sze-replőivel.

— **Csárdás** operett van a színház műsorán vasárnap délután 3 órakor olcsó helyárákkal Gróf László rendezésében, forgószínpadon, teljesen a bemutató előadás szerint.

— **Urilány szobát keres.** Premier vasárnap este 9 órakor. Epeklél modern operett újdonság, amely nagy sikerre tarthat számot. Minden kel-leke megvan, hogy magával ragadja a közönsé-get, mert a prózája valóságos bohózat, a zenéje fülbemászó, melódikus, színes modern zene. Ki-állítására gazdag fővárosiasan, rendezése kifő-gész-talan, szereposztása elsőrangú, tancái ördög-gök. Egyezőval olyan operett, amely ma a közön-ségnek kell. Főlöskégen minden dícsérő jelző, hi-szen az operett önmaga helyeit beszél és buda-pesti fényjelzést visel, ahol az operett a mult szezonban sorozatos előadásokat ért meg. Az operettet Rejtő-Kulinyi és Zsigmond Pál irták. Nálunk Gróf László művészi rendezésében kerül bemutatásra, melynek főszerepeit Űrmóssy Mag-da, Poti Mimi, Báza Éva, Pál Magda, Beness Ilona, Jenei János, Csóka József, Deés Jeno, Réthely Odón, Homm Pál, Perényi János és Nagy István alakítják. Az operetthez gyönyörű díszletek készültek, kiállítására fővárosi lesz, a sze-

replők ruhái külön meglepetésként fognak hat-ni, a sok táncot Tebán János tanította be, a ze-nekari Stephanidesz József vezényli. — Az Uri-leány szobát keres vasárnap este 9 órakor, hét-főn este 9 órakor, kedden délután 5 órakor és kedden este 9 órakor bucsuelőadásban lesz mű-soron, mindenkor rendezés helyárákkal.

— **Jegyek az összes előadásokra már váltha-tók a színház baloldali elővételi pénztáránál na-ponta délelőtt 11—1-g és délután 4—6-ig.**

HETI MŰSOR:

November 5. péntek este 9 órakor: **A rut kis kacsa.** (Karácsony Benő, Nemes Ferenc és Schrei-ber Alajos zenés vígjátéka. Rendező Gróf László. Főszereplők: Solymosán Magda, Pál Magda, Beness Ilona, Czoppán Flóri, Miklóssy Margit, Wojticzky Elvira, Gróf László, Jenei János, Tom-pa Sándor, Nagy István, Csóka József, Réthely Odón, Fülöp Sándor, Csengeri Aladár, Rajnai Sándor.)

Szombat délután 5 órakor: **A romantikus asszony.** (Olcsó helyárákkal.)

Szombat este 9 órakor: **A rut kis kacsa.**

Vasárnap délután 3 órakor: **Csárdás.** (Olcsó helyárákkal.)

Vasárnap délután 6 órakor: **A rut kis kacsa.**

Kedves Zsuzsi!

Te vagy a legedesebb és a legüzletlenebb ba-rátnóm. Ezentul csak azt teszem, amit te taná-csolsz. Neked köszönhetem, hogy archöröm víz-szanyerte hamvát, bársnyos szépségét és teintem az arisztokrata hölgyek megjelenésére emlé-keztet.

Naponta használom a kitűnő Dr Földes-féle Margit krémet, mely az évtizedes tudományos biológiai kutatásokra felépített legmegbízhatóbb arc- és szépségápoló szer.

Használd továbbra te is.

Ölel Margit.

Temetések. Holán Mária Maura irgalmas-nővér meghalt. Temetése tegnap volt. — Demkó Irén 24 éves korában meghalt. Temetése csütör-tökön háromnegyed 9 órakor lesz a Fabriclior-utca 5. számú háztól. — Pop Ioan 56 éves ko-rában meghalt. Temetése tegnap volt. — Hetz Ferenc 72 éves fésűgyári üzemvezető meghalt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz az Ember kápolnából. (Erdélyi „Concordia“.)

Tutor József 67 éves korában meghalt. Te-metése nov. 2-án délután 3 órakor volt a Ruli-kovszky temetőben. („Caritas“).

SPORT

Már a hazai pálya sem előny?...

Elvérezték az otthonukban játszó csapatok

A nap meglepetése: a Victoria legyőzte Bucurestiben a Rapidot. Félútcát gólt helyezett az AMTE a Kinizsi háójába. — Döntetlen a CAO—Unirea-Tricolor és az ACFR—Sp. Studentesc találkozó. A Venus, az Universitatea és a Phönix is idegenben nyert

A Nemzeti Bajnokság A) csoportjaiban a vasárnapi forduló minden számítást fölborított. Nem volt elég a hazai pálya előnye sem, sorba születtek a legváratlanabb eredmények. Melán nevezhetjük a fordulót, a „honi csapatok fekete vasárnapjának.” Egyedül az AMTE tudott győzni hazai pályán, még hozzá félútcát góllal. A legváratlanabban a Victoria győzelme jött a Rapid FC felett. Ugyancsak kevesen számítottak a CAO, az Universitatea és a Phönix jó szereplésére Bucurestiben, Lugojon és Braïlan. A bajnokságot Venus csak szerencsésének köszönheti a Crisana-tól elvitt két pontot.

A forduló részletei a következők:

I. csoport:

CAO—Unirea Tricolor 1:1 (1:0)

Bucuresti. 2500 néző, bíró Petru Vasile. Állandó fölényben játszott a CAO, csatárai azonban kapu előtt puhák. A 22. percben Kovács szerzte meg a vezető gólt. Szünet után 35 méteres szabadrugásból egyenlített Florea.

Victoria—Rapid 5:3 (3:0)

Bucuresti. 5000 néző, bíró Bartolomescu. Valtozatos és erős iramu küzdelem. Szünetig a Victoria 3 gólos előnyre tett szert, de a második félidőben 5 perc alatt egyenlített a Rapid, de végül is a nyugodtabb Victoria bebiztosította a győzelmet. Góllövők: Caciuban (3), Szántai és Căpușan illetve Barátky, Horotan és Moldoveanu.

Phönix—DUIG 3:2 (1:1)

Brăila, 1500 néző, bíró Ceureanu. Egyenlő ellenfelek küzdelméből a technikásabb Phönix került ki győztesen. Góllövők: Holzmann és Szerényi IV. (2), illetve Opreanu és Weisz.

1. AMTE	8	5	1	2	22:9	11
2. Radip FC	7	4	1	2	16:10	9
3. Kinizsi	6	4	—	2	24:15	8
4. Phönix	8	4	—	4	13:15	8
5. Unirea Tricolor	6	3	2	1	14:7	8
6. Victoria	6	3	1	2	16:11	7
7. Jiul	7	3	1	3	12:19	7
8. CAO	8	2	2	4	14:18	6
9. Olimpia	7	2	1	4	9:15	5
10. DUIG	6	1	1	7	10:30	3

II. csoport:

AMTE—Kinizsi 6:1 (1:0)

Arad. 3000 néző, bíró Muresan. Szünetig gyenge nivóju játék folyik, de azután hengerel az AMTE. Góllövők: Cucula (3), Dvorzsák és Perneký (2) illetve Losonczi.

„U”-Vulturii Textila 1:0 (0:0)

Lugoj, 1200 néző, bíró Sebeșan. Mindkét csapattól a védelem tüntette ki magát. Az egyetlen gólt Draga szerzte.

ACFR—Sp. Studentesc 1:1 (1:0)

Brașov, 1500 néző, bíró Humiade. Az első félidőben jobb az ACFR, szünet után kiegyensúlyozott a játék. Góllövők: Georgescu illetve Stefanescu.

Venus—Crisana 3:2 (3:0)

Oradea, 2000 néző, bíró dr. Ruseu. Az első húsz percet leszámítva állandó fölényben volt a

Schütz Antal:

ŐRSÉG

314 oldal. Finom, modern borítékban.
Fűzve 140 lel.

A nagynevű tudós szerző mélyenjáró tanulmányai és cikkei az élet és kultúra legfőbb javainak a kereszténység felbecsülhetetlen értékeinek megőrzéséről és ápolásáról.

Megrendelhető könyvosztályunkban.

Crisana és csak balszerencsésének tudható be a vereség. Góllövő: Petea Valcov, Bărbulescu és Eisenbeiser (11-esből) illetve Szabó (11-esből) és Széke.

1. Ripensia	6	5	—	1	24:10	10
2. Gloria	7	4	2	1	21:9	10
3. Venus	5	4	1	—	19:8	9
4. ACFR	8	3	2	3	15:15	8
5. Dragos Voda	6	3	—	3	11:11	6
6. Juventus	6	3	—	3	10:12	6
7. Vulturii	8	3	—	5	11:20	6
8. Universitatea	8	3	—	5	17:28	6
9. Crisana	8	2	—	6	11:20	4
10. Sport. Stud.	6	1	1	4	10:16	3

Favoritgyőzelmek a B) Ligában

A B) ligában az esélyesek győztek. A Nyugati csoportban nem volt egy váratlan eredmény sem. A Törekvés ismét győzött és 11 pontjával a mezőny élére került volna, de a szövetség ismét segített a Rovine Grivița és a Soimii ellen 2:1 arányban elvesztett mérkőzést a craioviaiaknak ítélte oda 0:0 gólaránnyal.

A forduló részletes eredményei a következők:

Keleti csoport:

Bucuresti: Macabi—Gloria CFR 1:0 (1:0).
Cernăuți: Jahn—Tricolor 1:0 (1:0). Meglepetés a ploesti csapat veresége a sereghajtótól.
Galati: Franco Romana—DVA 3:1 (1:0).
Constanta: Victoria—Telefon Club 3:0 (1:0).
Chisinau: Craiu Jovan—Sporting 2:1 (1:0).

Nyugati csoport:

Sibiu: Törekvés—HTV 3:2 (2:2). A hazai csapat már 2:0-ra vezetett, de a Törekvés nagyobb technikai felkészültséggel végül győzött.
Craiova: Rovine Grivița—Unirea 5:2 (1:1).
Tg.-Mures: Mures—Victoria 5:1 (3:0).
Timisoara: TMAC—Tricolor 5:1 (1:1).
Ploesti: Prahova—Soimii 4:0 (2:0).
Resita: UDR—CFR Simeria 2:0 (0:0).

A nyugati csoport állása így fest:

1. Rovine Grivița	7	6	—	1	20:5	12
2. Törekvés	7	5	1	1	16:11	11
3. UDR	7	5	—	2	23:7	10
4. TMAC	7	4	1	2	33:17	9
5. Mures	7	4	—	3	21:18	8
6. Unirea	8	4	—	4	16:33	8
7. Victoria	8	3	2	3	9:15	8
8. CFR Simeria	8	3	1	4	11:12	7
9. Prahova	7	3	—	4	13:14	6
10. Tricolor	7	2	2	3	15:17	6
11. Soimii	7	1	1	5	13:14	3
12. HTV	8	—	—	8	7:34	0

C) ligában:

Oradea: Electrica—Barkochba 5:1 (2:1). A hazai csapat fölényesen győzött a veretlen satumare'ek ellen és az élre ugrott.

Barátságos mérkőzések:

Satunare: Gloria—Olimpia 2:1 (1:1). Góllövők: Mercea (2) illetve Pfeiffer.
Cernăuți: Cernăuți—Jasi 4:1 (2:1). Tilea-kupa döntő. A kupát Tilea Viorea személyesen adta át a győztes csapatnak.

Dr Pelle János a CAO új elnöke, Oradea. Saját tud. Vasárnap délelőtt tartotta meg a CAO 27. rendes évi közgyűlését, amelyen a régi vezetőség beszámolója és lemondása után új vezetőséget választottak. Elnöknek dr Pelle Jánost választották meg. Alelnökök: Radovici Constantin, Filip Justin és Horváth Imre. Főtáitkár: Petrovits Mihály. Főpénztáros: Freifeld Ferenc. A gyűlés lelkes hangulatban folyt le és az előjelek szerint minden remény meg van arra, hogy a CAO új vezetősége megtalálja a kivetető utat a rendkívül nehéz gazdasági helyzetből.

Európa Kupa

Svájc-Olaszország 2:2 (2:1)

Genf-ből jelentik: Nagy érdeklődés előzte meg az olasz—svájci Európa Kupa mérkőzést, amely nagy meglepetéssel végződött. A svájci csapat pontot rabolt az eddig veretlen olaszoktól. Szünetig még Svájc vezetett 2:1 arányban s az olaszok csak heves küzdelem után egyenlítették.

A helyzet az Európa Kupában most a következőképpen alakult:

1. Magyarország	6	4	0	2	22:15	8
2. Olaszország	4	3	1	0	9:4	7
3. Csehszlovákia	6	3	1	2	16:16	7
4. Ausztria	6	2	1	3	13:14	5
5. Svájc	6	0	1	5	12:23	1

Ujpest pontot veszített

Budapestről jelentik: A magyar NB fordulóján általában az esélyesek győztek. Egyetlen meglepetés az Ujpest pontvesztése. Eredmények:

Hungária—Szeged FC 4:1 (3:0).
Ferencváros—Bocskai 3:2 (1:1).
Ujpest—Szurketaxi 3:3 (2:0).
ETO—Budafok 2:0 (1:0).
Budai „11”—Elektromos 1:1 (0:0).
Kispest—Törekvés 3:2 (1:1).

Külföldi sporteredmények

Szófiából jelentik: A Phöbus és a Nemzeti vegyes labdarugó csapata hétfőn 3:0 (2:0) arányban győzött a szófiai vegyes csapattal szemben.

Amszterdam: Franciaország—Hollandia 3:2 (2:1).

Párizs: Bologna—Párizs komb. 1:1 (0:0).

Lille: Lengyelország B)—Északfranciaország 2:1 (1:0).

Bécs: Bajnoki eredmények: FC Wien—Austria 4:2 (2:1). Meglepetés. — Wacker—Simmering 5:2 (2:1). — Rapid—Favoritner SC 2:1 (1:1).

Apcák hirdetések

Lakás

2 szobás

utcai lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Vajna, Oradea, Str. Gen. Holban 22.

Kiadó

a Wilson-utcaiban forgalmas sarokház melékhelyiséggel, vendéglőnek, borbélynak, fűszeresnek vagy hentesnek. Cim: Popovics Oradea, Strada Episcopul Radu 2. sz.

Kapnalatti bejárattal utcai butorított szoba kiadó. Oradea, Strada Nicolae Zsiga No. 7.

Kiadó

december 1-re 2 szobás mellékhelyiségekkel kiadó utcai lakás. Oradea, Str. Moldova 22.

Különbejárattal

csinosan butorított szoba, fürdőszobahasz-nalattal, esetleg teljes ellátással kiadó. Oradea, Str. I. C. Bratianu No. 56.

November 1-re kiadó egyszoba konyhas lakás, Oradea, Strada Alexandru 13. szám.

Alkalmazás

Házvezetőnő, aki plébánián hosszú ideig volt, elhelyezkedést keres Cimeket a kiadóba kér.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 8.

Adás-vétel

Hangversenyzongora eladó. Oradea, Str. I. C. Bratianu 27. szám.

Huedini

saját termésű fajalma kapható. Oradea, Str. Averescu 37. szám alatt — Ugyanott egy jókarban lévő, rézzel díszített fehér ág eladó.

Női télikabát

2 db eladó. Oradea, Str. Pasteur 13.

1 liter

gyógy vöröshor 16 lei. Jó Lajos fűszerüzletében, Oradea, Strada Tache Jonescu 24. sz.

Fagyjümlésfák,

díszcserjék, alakbuk-szusok és fenyők kaphatók Széles faiskola, Oradea, Str. Hasdeu 5.

Eladó

olcsón, szabad kézből egy szép, lapos dupla-fedelű férfi aranyóra. Közelebbi megtudható a kiadóhivatásban.

PUHA OI.MOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l. Oradea, Str. Regele Carol II. 5. szám.

Hülönfळे

Szönyegek, modern hazi szőttek, legolcsóbban kaphatók. Oradea, Str. Take Jonescu 53. szám.